Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2018. gada 19. Septembrī*

Valsts atbalsts – Atbalsts pastāvīgajam savienojumam pāri Zundam – Publiskais finansējums, ko Zviedrijas un Dānijas valstis ir piešķirušas pastāvīgā savienojuma pāri Zundam infrastruktūras projektam – Valsts garantijas – Nodokļu atbalsts – Lēmums necelt iebildumus – Lēmums, ar kuru konstatēta valsts atbalsta neesamība – Prasība atcelt tiesību aktu – Apstrīdams tiesību akts – Pieņemamība – Formālas izmeklēšanas procedūras neuzsākšana – Nopietnas grūtības – Atbalsta shēmas jēdziens – Atbalsts ar mērķi sekmēt svarīga projekta īstenošanu Eiropas kopējās interesēs – Garantijā ietverta atbalsta elementa vērtējums – Garantijā ietverta atbalsta ierobežots raksturs – Samērīgums – Tiesiskā paļāvība

Lieta T-68/15

HH Ferries I/S, agrāk – *Scandlines Øresund I/S*, Helsingēra [*Helsingør*] (Dānija),

HH Ferries Helsingor ApS, Helsingēra,

HH Ferries Helsingborg AB, agrāk – *HH-Ferries Helsingborg AB*, Helsingborja [*Helsingborg*] (Zviedrija),

ko pārstāv *M. Johansson*, *R. Azelius*, *P. Remnelid* un *L. Sandberg-Mørch*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Flynn*, *S. Noë*, *R. Sauer* un *L. Armati*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja *C. Thorning*, vēlāk – *J. Nymann-Lindegren*, pārstāvji, kuriem palīdz *R. Holdgaard*, advokāts,

un

Zviedrijas Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja *E. Karlsson*, *L. Swedenborg*, *A. Falk*, *C. Meyer-Seitz*, *U. Persson* un *N. Otte Widgren*, vēlāk – *A. Falk*, *C. Meyer-Seitz*, *L. Zettergren* un *H. Shev*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

* Tiesvedības valoda – angļu.

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Eiropas Komisijas 2014. gada 15. oktobra Lēmumu C(2014) 7358 *final* un pēc LESD 108. panta 3. punktā paredzētās iepriekšējas izskatīšanas procedūras nekvalificēt noteiktus pasākumus par atbalstu vai neizvirzīt iebildumus pret valsts atbalstu SA.36558 (2014/NN) un SA.38371 (2014/NN) – Dānija, kā arī SA.36662 (2014/NN) – Zviedrija attiecībā uz publisko finansējumu pastāvīgā savienojuma pāri Zundam infrastruktūras projektam (OV 2014, C 418, 1. lpp., un OV 2014, C 437, 1. lpp.),

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs G. Berardis [*G. Berardis*], tiesneši D. Špīlmans [*D. Spielmann*] un Z. Čehi [*Z. Csehi*] (referents),

sekretāre: S. Spiropula [*S. Spyropoulos*] administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 4. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums [1]

I. Tiesvedības priekšvēsture

A. Prasītājas

1 *HH Ferries I/S*, agrāk – *Scandlines Øresund I/S*, ir divām privātām sabiedrībām piederošs kopuzņēmums, kurā 50 % pieder Dānijas sabiedrībai *HH Ferries Helsingor ApS* un 50 % – Zviedrijas sabiedrībai *HH Ferries Helsingborg AB*, agrāk – *HH-Ferries Helsingborg AB* (turpmāk tekstā kopā – "prasītājas"). Kopš 2015. gada janvāra beigām *First State European Diversified Infrastructure Fund FCP-SIF* ir vienīgais *HH Ferries Helsingor* un *HH Ferries Helsingborg* īpašnieks un tādējādi *HH Ferries* vienīgais īpašnieks.

2 Vairāk nekā simt gadus prasītājas nodrošina transporta savienojumu pāri Zundam starp Helsingēru Dānijā un Helsingborju Zviedrijā un izmanto tuvsatiksmes prāmjus, lai pārvadātu smagas kravas, autobusus, privātas automašīnas un gājējus.

B. Labuma guvēja

3 *Øresundsbro Konsortiet* (turpmāk tekstā – "Konsorcijs") attiecīgi 50 % daļās pieder divām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, – *A/S Øresundsforbindelse* (turpmāk tekstā – "*A/S Øresund*"), kas pilnībā pieder *Sund & Bælt Holding A/S* (turpmāk tekstā – "*Sund & Bælt*"), kur pēdējā minētā pilnā apmērā pieder Dānijas valstij, un *Svensk-Danska Broförbindelsen AB* (turpmāk tekstā – "*SVEDAB*"), kas pilnībā pieder Zviedrijas valstij (turpmāk tekstā kopā – "Konsorcija mātesuzņēmumi".

4 Konsorcijs pārvalda, plāno, finansē, būvē un izmanto 16 km garu savienojumu pāri Zundam, kas ietver dzelzceļu un autoceļu starp Kastrupu (Dānija) un Limhamnu (Zviedrija).

1 Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

C. Pastāvīgais savienojums, iekšējie savienojumi ar iekšzemi un attiecīgie pasākumi

5 Pastāvīgais savienojums pāri Zundam sastāv no 16 km gara maksas tilta, Peberholmas mākslīgās salas (Dānija) un autoceļu un dzelzceļu satiksmei paredzēta tuneļa ar zemūdens posmu starp Zviedrijas krastu un Dānijas Amageras salu (turpmāk tekstā – "pastāvīgais savienojums"). Tas ir visgarākais dzelzceļu un autoceļu apvienojošs tilts Eiropā. Tas tika uzcelts laikā no 1995. līdz 2000. gadam un tiek izmantots kopš 2000. gada 1. jūlija. Šis projekts bija viens no Eiropas transporta pamattīkla (*TEN-T*) Eiropas Padomes 1994. gadā apstiprinātajiem prioritārajiem projektiem.

6 Attiecīgā pastāvīgā savienojuma būvniecības un ekspluatācijas tiesiskos un darbības aspektus regulē:

– Dānijas un Zviedrijas starpvaldību 1991. gada 23. marta Līgums par pastāvīgo savienojumu pāri Zundam, ko Zviedrijas valdība ir ratificējusi 1991. gada 8. augustā, bet Dānijas valdība – 1994. gada 24. augustā (turpmāk tekstā – "starpvaldību nolīgums");

– 1992. gada 27. janvārī starp Konsorcija mātesuzņēmumiem noslēgtais nolīgums par Konsorcija izveidi (turpmāk tekstā – "Konsorcija nolīgums").

7 Starpvaldību nolīguma 10. pantā ir paredzēta Konsorcija izveide, "kas [mātesuzņēmumu], aplūkojot tos kopīgi, vārdā un kā vienots veselums pārvaldīs un pārzinās projekta izveidi un jebkuru citu pastāvīgā savienojuma sagatavošanu, kā arī tā finansējumu, būvniecību un ekspluatāciju".

8 Starpvaldību nolīguma 14. un 15. pantā, starpvaldību nolīguma papildprotokola 4. punktā un Konsorcija nolīguma 4. punkta 6. daļā būtībā ir paredzēts, ka samaksa, kas ir iekasēta no pastāvīgā savienojuma lietotājiem, kā arī ikgadējā maksa par uz pastāvīgā savienojuma esošā dzelzceļa izmantošanu ir paredzēta pastāvīgā savienojuma izstrādes, plānošanas, būvniecības, ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksu, kā arī autoceļu un dzelzceļu iekšējo savienojumu ar iekšzemi būvniecības izmaksu segšanai. Konsorcijs nosaka un iekasē attiecīgos maksājumus atbilstoši principiem, par ko vienojušās Zviedrijas un Dānijas valdības.

9 Starpvaldību nolīguma 12. pantā ir paredzēts, ka "Dānijas [Karaliste] un Zviedrijas [Karaliste] kopā un solidāri apņemas garantēt pienākumu izpildi saistībā ar Konsorcija aizdevumiem un citiem finanšu instrumentiem, kas izmantoti finansēšanai, un [ka] abas valstis tāpat ir atbildīgas par jebkādu to kopuzņēmumu". Šajā sakarā Konsorcija nolīguma 4. punkta 3. daļā ir precizēts, ka "Konsorcija kapitāla prasības plānošanai, projekta izveidei un Zunda savienojuma būvniecībai, tostarp aizdevumu pakalpojuma izmaksām, un kapitāla prasības, kuras izriet no uzskaites zaudējumiem, kas plānoti attiecībā uz dažiem gadiem pēc pastāvīgā savienojuma atvēršanas satiksmei, atbilstoši starpvaldības nolīgumā noteiktajam tiek segtas, saņemot aizdevumus vai izlaižot finanšu instrumentus atvērtā tirgū – ar nodrošinājumu Zviedrijas un Dānijas valdību garantiju formā".

10 Atbilstoši starpvaldību nolīguma papildprotokola 1. punktam Zviedrijas un Dānijas valsts nesaņem nekādu garantijas maksājumu apmaiņā pret "viņu uzņemtajām garantijas saistībām saistībā ar Konsorcija aizdevumiem un citiem finansēšanai izmantojamiem finanšu instrumentiem".

11 Līdzās pastāvīgajam savienojumam kā tādam attiecīgais projekts ietver arī autoceļu un dzelzceļu sauszemes iekārtas, savienojot pastāvīgā savienojuma galus ar Dānijas un Zviedrijas iekšzemes autoceļu un dzelzceļu infrastruktūrām (turpmāk tekstā – "iekšējie savienojumi"). Atbilstoši starpvaldību nolīguma 8. pantam katra valsts ir atbildīga par iekšējo savienojumu izbūvi savā teritorijā. Attiecīgi valstis deleģē Konsorcija mātesuzņēmumiem uzdevumus, kas skar iekšējo savienojumu izveidi, finansēšanu, būvniecību un ekspluatāciju (skat. apstrīdētā lēmuma 25. apsvērumu). Atbilstoši starpvalstu nolīguma 17. pantam un Konsorcija nolīguma 2. punkta 5. daļai Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste nolēma, ka par iekšējo savienojumu autoceļu izmantošanu ar automašīnām, ja ar tām tiks izmantots pastāvīgais savienojums, maksa netiks prasīta.

D. Administratīvais process

12 1995. gada 1. augusta vēstulē Konsorcijs informēja Eiropas Komisiju, ka tas ir saņēmis Zviedrijas un Dānijas valstu kopīgi un solidāri piešķirtu garantiju, kas sedz aizdevumus un citus finanšu instrumentus, kuri ir paredzēti pastāvīgā savienojuma finansēšanai (turpmāk tekstā – "valsts garantijas"), un lūdza Komisiju apstiprināt, ka šīs garantijas neveido valsts atbalstu. Komisija ar divām identiskām 1995. gada 27. oktobra vēstulēm, kas attiecīgi bija adresētas Dānijai un Zviedrijai, precizēja, ka valsts garantijas, kas ir saistītas ar infrastruktūras projektu sabiedrības interesēs, būtu jāuzskata par sabiedrisko labumu, kas uzlabo valstu transporta pakalpojumu infrastruktūru, un ka ieguldījumu sabiedriskajos labumos nodrošināšana principā nebūtu jāuzskata par valsts atbalsta piešķiršanu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Tā secināja, ka par attiecīgajām valsts garantijām tai nav jāziņo.

13 Dānijas valsts un Zviedrijas valsts vispār oficiāli nav ziņojušas Komisijai par pastāvīgā savienojuma finansēšanas modeli.

14 2013. gada 17. aprīlī *HH Ferries* iesniedza sūdzību Komisijā, apgalvojot, ka attiecīgās valsts garantijas ir uzskatāmas par prettiesisku valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, kas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu (lietas reģistrētas ar numuriem SA.36558 (Dānija) un SA.36662 (Zviedrija)).

[..]

18 2014. gada 15. septembrī Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste iesniedza Komisijai kopējo paziņojumu (turpmāk tekstā – "saistības"), izskaidrojot šādus punktus:

– valsts garantijas ir ierobežotas, lai jebkurā laikā segtu faktisko Konsorcija uzkrāto parādu;

– valsts garantijas un jebkura cita ekonomiskā, it īpaši nodokļu, priekšrocība, ko Konsorcijs varētu saņemt, ir ierobežotas ar faktisko parāda atmaksas periodu, tā ka Konsorcijs nesaņems nekādu priekšrocību pēc sava parāda attiecīgās atmaksas pilnībā;

– gadījumā, ja Konsorcijam būtu jāsaņem jauni aizdevumi, kuri būtu nosegti ar valsts garantijām, vai tad, ja Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste piešķirtu Konsorcijam jaunas ekonomiskās priekšrocības pēc 2040. gada beigām, tās apņemas paziņot Komisijai par šādiem pasākumiem atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam;

– Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste apņemas katru gadu informēt Komisiju par aktuālām norisēm saistībā ar Konsorcija parāda dzēšanu.

E. Apstrīdētais lēmums

19 2014. gada 15. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2014) 7358 *final* par valsts atbalstu SA.36558 (2014/NN) un SA.38371 (2014/NN) – Dānija, kā arī SA.36662 (2014/NN) – Zviedrija attiecībā uz publisko finansējumu pastāvīgā savienojuma pāri Zundam infrastruktūras projektam (OV 2014, C 418, 1. lpp., un OV 2014, C 437, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"). Komisija ierobežoja savu pārbaudi ar šādiem pasākumiem (apstrīdētā lēmuma 50.–55. apsvērums):

– Konsorcijam piešķirtās valsts garantijas tā aizdevumiem, kas ņemti Zunda pastāvīgā savienojuma infrastruktūras projekta būvniecības un ekspluatācijas finansēšanai;

– šādi Dānijas nodokļu pasākumi:

  – Konsorcijam piemērojamo zaudējumu pārnešana;

– Konsorcijam piemērojamo aktīvu vērtības samazināšana;

– kopējās aplikšanas ar nodokļiem režīms.

– Konsorcija mātesuzņēmumiem piešķirtie finansiālā atbalsta pasākumi iekšējo savienojumu autoceļu un dzelzceļu plānošanas, būvniecības un ekspluatācijas finansēšanai.

20 Komisija precizēja, ka tās lēmums neattiecas uz iespējamu citu palīdzību, ko Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste piešķīrusi Konsorcijam, *A/S Øresund*, *SVEDAB*, *Sund & Bælt* vai jebkādai saistītai sabiedrībai (apstrīdētā lēmuma 56. apsvērums).

1. Atbalsta esamība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

[..]

23 Attiecībā uz valsts garantijām un Dānijas nodokļu pasākumiem saistībā ar Konsorcijam piešķirto aktīvu vērtības samazināšanu un zaudējumu pārnešanu (turpmāk tekstā – "Dānijas nodokļu atbalsts") pastāvīgā savienojuma būvniecības un ekspluatācijas finansēšanai, Komisija uzskatīja, ka tie ir uzskatāmi par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (apstrīdētā lēmuma 107. apsvērums) Tādēļ Komisija uzskatīja, ka divas valsts beznosacījumu garantijas ir piešķirtas 1992. gada 27. janvārī, Konsorcija izveides dienā (apstrīdētā lēmuma 52. apsvērums). Dānijas zaudējumu pārnešanas pasākumi tika uzskatīti par selektīviem laika posmam no 1991. gada līdz 2001. gada beigām un laikposmam no 2013. gada. Dānijas aktīvu vērtības samazināšanas pasākumi tika uzskatīti par selektīviem kopš 1999. gada (apstrīdētā lēmuma 92.–97. un 99.–103. apsvērums).

2. Kvalificēšana par jaunu vai par pastāvošu atbalstu

24 Komisija uzskatīja, ka Konsorcijam piešķirtā Dānijas garantija tā aizdevumiem, kā arī Dānijas nodokļu atbalsts Konsorcija labā ir uzskatāmi par jaunu atbalstu Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), 1. panta c) punkta izpratnē (apstrīdētā lēmuma 109. apsvērums).

25 Attiecībā uz Zviedrijas garantiju Konsorcija labā, kas, pēc Komisijas uzskata, tika piešķirta pirms Zviedrijas Karalistes pievienošanās Eiropas Savienībai un pirms Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) (OV 1994, L 1, 3. lpp.) stāšanās spēkā 1994. gada 1. janvārī, tā tika uzskatīta par pastāvošu atbalstu Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta i) apakšpunkta izpratnē (apstrīdētā lēmuma 110. apsvērums).

3. Valsts atbalstu saderības pārbaude atbilstoši LESD 107. panta 3. punktam

26 Valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalstu Komisija pārbaudīja atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam, saskaņā ar kuru par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs (turpmāk tekstā – "*IPCEI*").

27 Komisija būtībā uzskatīja, ka, novērtējot tos kopā, valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalsts Konsorcija labā, it īpaši ņemot vērā Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes administratīvā procesa laikā norādītās saistības, saskaņā ar kurām, it īpaši, ja Konsorcijam būs jāsaņem jauni aizdevumi, kuri būtu segti ar valsts garantijām, vai, ja Konsorcijam būs jāpiešķir jebkāda cita ekonomiskā priekšrocība pēc 2040. gada, Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste par to paziņos Komisijai saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu (apstrīdētā lēmuma 122.–137. apsvērums), bija nepieciešami un samērīgi iecerētā vispārējo interešu mērķa sasniegšanai. Attiecībā uz Dānijas nodokļu atbalstu Komisija tāpat precizēja, ka tie tika paredzēti, lai veicinātu attiecīgā projekta dzīvotspēju, samazinot Konsorcija saņemto

aizdevumu atmaksas periodu un samazinot ar tiem saistītos riskus. Tā uzskatīja, ka Dānijas nodokļu atbalsts samazina ar valsts garantijām saistītos riskus un tādējādi no tā izrietošo priekšrocību un ka no valsts garantijām izrietošā priekšrocība, kā arī no Dānijas nodokļu atbalsta izrietošā priekšrocība ir savstarpēji atkarīgas (apstrīdētā lēmuma 133. apsvērums).

28 Komisija secināja, ka Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes piešķirtās valsts garantijas, kā arī Dānijas nodokļu atbalsts ir saderīgi uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta pamata un ka tai nav jāierosina Zviedrijas Karalistei veikt atbilstīgus pasākumus (apstrīdētā lēmuma 138. un 139. apsvērums).

4. Tiesiskā paļāvība

29 Apstrīdētā lēmuma 138. un 140.–153. apsvērumā Komisija norādīja, ka katrā ziņā, pat ja attiecīgie atbalsta pasākumi būtu jāuzskata par nesaderīgiem ar iekšējo tirgu, Dānijas Karalistei un Zviedrijas Karalistei tie nevarētu būt atgūšanas priekšmets, jo atgūšana saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu būtu pretrunā Savienības tiesību vispārējam principam. Tā būtībā uzskatīja, ka šajā gadījumā ir izpildīti visi izņēmuma nosacījumi, kuri pamato, ka Konsorcijam, kā arī Dānijas Karalistei un Zviedrijas Karalistei var būt tiesiskā paļāvība attiecībā uz to, ka Konsorcijam piešķirtās attiecīgās valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalsts netiks apstrīdēts. Tā arī atgādināja, ka tās 1992. gada nostāja bija tāda, ka infrastruktūras projektu būvniecība un ekspluatācija nav uzskatāmi par saimniecisko darbību. Tomēr gan tās lēmumu pieņemšanas prakse, gan arī Savienības judikatūra par jēdziena "saimnieciskā darbība" izpratni saistībā ar infrastruktūras projektu būvniecības un ekspluatācijas finansēšanu ir attīstījusies kopš spriedumiem, 2000. gada 12. decembris, *Aéroports de Paris*/Komisija (T-128/98, EU:T:2000:290); 2008. gada 17. decembris, *Ryanair*/Komisija (T-196/04, EU:T:2008:585), un 2011. gada 24. marts, *Freistaat Sachsen* un *Land Sachsen-Anhalt*/Komisija (T-443/08 un T-455/08, EU:T:2011:117), šis pēdējais ir apstiprināts ar spriedumu, 2012. gada 19. decembris, *Mitteldeutsche Flughafen* un *Flughafen Leipzig-Halle*/Komisija (C-288/11 P, EU:C:2012:821) (apstrīdētā lēmuma 61.–66. apsvērums). Turklāt Komisijas dienesti 1995. gadā ir informējuši Dānijas Karalisti un Zviedrijas Karalisti, ka attiecīgās valsts garantijas nav uzskatāmas par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Komisija uzskatīja, ka šis pēdējais secinājums, kas ietverts Dānijas Karalistei un Zviedrijas Karalistei adresētajās 1995. gada 27. oktobra vēstulēs, ir attiecināms uz Dānijas nodokļa atbalstu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz infrastruktūras projektu, kas tajā laikā nebija uzskatāms par saimniecisku darbību. Komisijas ieskatā nebija jānosaka, vai šī tiesiskā paļāvība ir plašāka par 2000. gada 12. decembra spriedumā *Aéroports de Paris*/Komisija (T-128/98, EU:T:2000:290) noteikto, jo attiecīgie pasākumi katrā ziņā esot saderīgi ar iekšējo tirgu (apstrīdētā lēmuma 153. apsvērums).

5. Secinājumi

30 Komisija nolēma:

– balstoties uz attiecīgo pasākumu saderības novērtējumu un ņemot vērā, it īpaši, Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes uzņemtās saistības, necelt iebildumus pret Konsorcijam piešķirtajiem Dānijas nodokļu atbalstu un Dānijas Karalistes garantijām, pamatojoties uz to, ka šis valsts atbalsts ir jāuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam;

– Konsorcijam piešķirtā Zviedrijas Karalistes garantija ir uzskatāma par jau pastāvošo atbalstu, un, it īpaši, ņemot vērā Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes uzņemtās saistības, nav jāuzsāk procedūra par jau pastāvošām atbalsta shēmām;

– Dānijas režīms par kopējo aplikšanu ar nodokļiem un atbalsts, kas piešķirts Konsorcija mātesuzņēmumiem autoceļu un dzelzceļu iekšējo savienojumu finansēšanai Zviedrijā un Dānijā, nav uzskatāmi par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

31 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 12. februārī, prasītājas cēla šo prasību.

32 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 5. jūnijā, Zviedrijas Karaliste lūdza atļauju iestāties šajā lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

33 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 17. jūnijā, Dānijas Karaliste lūdza atļauju iestāties šajā lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

34 Ar 2015. gada 13. jūlija lēmumiem Vispārējās tiesas devītās palātas priekšsēdētājs atļāva šīs iestāšanās lietā. Zviedrijas Karaliste un Dānijas Karaliste savus iestāšanās rakstus iesniedza 2015. gada 28. septembrī.

35 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas sestajā palātā, kurai 2016. gada 26. septembrī attiecīgi tika iedalīta šī lieta.

36 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

37 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt;

– piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

38 Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

III. Juridiskais pamatojums

[..]

B. Par lietas būtību

55 Lūguma atcelt tiesību aktu pamatojumam prasītājas būtībā izvirza piecus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz kļūdām tiesību piemērošanā un acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar LESD 107. panta 1. punktu, kuras attiecas uz, pirmkārt, Konsorcija mātesuzņēmumiem piešķirtiem atbalstiem iekšējo savienojumu dzelzceļu finansēšanai un, otrkārt, Konsorcijam piešķirtām garantijām pastāvīgā savienojuma finansēšanai. Otrais pamats attiecas uz kļūdām tiesību piemērošanā un acīmredzamām kļūdām vērtējumā saistībā ar Konsorcijam piešķirto valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta saderību atbilstoši LESD 107. panta 3. punktam, kā arī kļūdām attiecībā uz Dānijas režīma par kopējo aplikšanu ar nodokļiem kvalificēšanas par valsts atbalstu neesamību. Trešais pamats attiecas uz kļūdām tiesību piemērošanā, ko Komisija esot pieļāvusi, secinot, ka pat gadījumā, ja Konsorcijam piešķirtās valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalsts tomēr būtu atzīstami par nesaderīgiem ar iekšējo tirgu, pastāv Konsorcija, kā arī Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes tiesiskā paļāvība attiecībā uz to, ka attiecīgais atbalsts netiks apstrīdēts atbilstoši noteikumiem par valsts atbalstu, nepastāvot vajadzībai noteikt, vai šī tiesiskā paļāvība ir plašāka par 2000. gada 12. decembra

spriedumā *Aéroports de Paris*/Komisija (T-128/98, EU:T:2000:290) noteikto. Ceturtais pamats attiecas uz LESD 108. panta 2. punktā paredzēto pienākumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru. Piektais pamats attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

56 Vispārējā tiesa uzskata, ka ir jāpārbauda šie pamati, ciktāl tie ir vērsti, pirmkārt, uz pasākumiem, kuri tika uzskatīti par ar iekšējo tirgu saderīgu valsts atbalstu, tas ir, attiecībā uz Konsorcijam piešķirtajām valsts garantijām un Dānijas nodokļu atbalstu pastāvīgā savienojuma būvniecībai un ekspluatācijai, un, otrkārt, uz pasākumiem, kas nav uzskatīti par valsts atbalstu veidojošiem, tas ir, pasākumiem Konsorcija mātesuzņēmumu finansiālam atbalstam iekšējo savienojumu dzelzceļu būvniecībai un ekspluatācijai un Dānijas režīmu par kopējo aplikšanu ar nodokļiem. Treškārt, šie pamati tiks pārbaudīti attiecībā uz tajos esošo pārmetumu Komisijai par to, ka tā neesot pamatojusi un neesot ņēmusi vērā pastāvīgā savienojuma projektam piešķirtā atbalsta pasākumu kopuma kumulatīvo efektu. Ceturtkārt, šie pamati tiks pārbaudīti attiecībā uz tajos izklāstīto veiktā konstatējuma, ka pastāv Konsorcija, kā arī Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes tiesiskā paļāvība attiecībā uz to, ka Konsorcijam piešķirtie atbalsta pasākumi netiks apstrīdēti atbilstoši noteikumiem par valsts atbalstu, kritiku gadījumā, ja Konsorcijam piešķirtie atbalsta pasākumi tomēr būtu atzīstami par nesaderīgiem ar iekšējo tirgu.

57 Vispirms attiecībā uz valsts atbalsta pasākumiem, kuri ir atzīstami par saderīgiem sākotnējās pārbaudes rezultātā, Vispārējā tiesa uzskata, ka ir jāsāk ar ceturtā pamata, kura mērķis ir pierādīt, ka Komisija saskārās ar nopietnām grūtībām, tādēļ tai būtu bijusi jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra, pārbaudi.

1. Par ceturto pamatu attiecībā uz ieinteresēto pušu procesuālo tiesību pārkāpumu, ciktāl tas attiecas uz Konsorcijam piešķirtajiem atbalsta pasākumiem, kas ir kvalificēti par valsts atbalstu

58 Prasības ceturtajā pamatā prasītājas tieši norāda uz argumentiem, kuri jau tika izvirzīti pirmajā un otrajā pamatā, kas ir argumenti, kuri atspoguļo nekonsekvences un neprecizitātes Komisijas analīzē attiecībā uz Konsorcijam piešķirtajām valsts garantijām un Dānijas nodokļu atbalstu. Prasītājas uzskata, ka Komisija, pirmkārt, kvalificējot valsts garantijas atbilstoši LESD 107. panta 1. punktam, un, otrkārt, valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta saderības ar iekšējo tirgu pārbaudē esot pieļāvusi kļūdas. Komisijas analīzes nepietiekamais un nepilnīgais raksturs norādot uz nopietnām grūtībām sākotnējās pārbaudes laikā un to, ka Komisijai bija pamatotas "šaubas" par apstrīdēto pasākumu kvalifikāciju un saderību.

59 Komisija, kuru atbalsta Dānijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju, norādot it īpaši uz saviem argumentiem, kas ietverti pirmā un otrā prasības pamata analīzē.

60 Saskaņā ar judikatūru gadījumā, ja Komisija pēc pirmās pārbaudes LESD 108. panta 3. punktā paredzētās procedūras ietvaros nevar gūt pārliecību, ka attiecīgais valsts atbalsta pasākums vai nu nav "atbalsts" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, vai nu tas, lai gan ir atzīstams par atbalstu, tomēr ir saderīgs ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību, vai arī gadījumā, ja šī procedūra nav tai ļāvusi pārvarēt visas grūtības, ko rada attiecīgā pasākuma saderības novērtēšana, Komisijai ir pienākums uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru un tai šajā sakarā nav rīcības brīvības (skat. spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *British Aggregates*/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 113. punkts un tajā minētā judikatūra; tāpat šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 10. maijs, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2005:275, 48. punkts). Šo pienākumu turklāt tieši apstiprina arī Regulas Nr. 659/1999 4. panta 4. punkta un 13. panta 1. punkta tiesību normas, lasot tās kopsakarā (spriedums, 2008. gada 22. decembris, *British Aggregates*/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 113. punkts).

61 Jēdzienam "nopietnas grūtības" ir objektīvs raksturs. Vai šādas grūtības pastāv, ir jānoskaidro, objektīvi ņemot vērā gan apstākļus, kādos apstrīdētais akts ticis pieņemts, gan akta saturu, salīdzinot lēmuma pamatojumu ar Komisijas rīcībā esošo informāciju brīdī, kad tā pieņēmusi lēmumu par apstrīdētu atbalstu saderību ar iekšējo tirgu (skat. spriedumu, 2012. gada 28. marts, *Ryanair*/Komisija, T-123/09, EU:T:2012:164, 77. punkts un tajā minētā judikatūra). No tā izriet, ka Vispārējās tiesas veiktā tiesiskuma pārbaude attiecībā uz nopietnu grūtību pastāvēšanu pēc būtības nevar aprobežoties tikai ar acīmredzamas kļūdas vērtējumā meklēšanu (skat. spriedumus, 2011. gada 27. septembris, *3F*//Komisija, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, 55. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2012. gada 10. jūlijs, *Smurfit Kappa Group*/Komisija, T-304/08, EU:T:2012:351, 80. punkts un tajā minētā judikatūra). Lēmums, kas ir pieņemts, neuzsākot formālo izmeklēšanas procedūru, var tikt atcelts šī iemesla dēļ vien, jo nav veikta Līgumā par Eiropas Savienības darbību paredzētā uz sacīkstes principu balstītā un padziļinātā pārbaude, pat ja nav pierādīts, ka Komisijas pēc būtības veiktais vērtējums ir juridiski vai faktiski kļūdains (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 9. septembris, *British Aggregates* u.c./Komisija, T-359/04, EU:T:2010:366, 58. punkts).

62 No judikatūras arī izriet, ka iepriekšējās izskatīšanas procedūras laikā Komisijas veiktās izmeklēšanas nepietiekamais vai nepilnīgais raksturs ir norāde par nopietnu grūtību pastāvēšanu (skat. spriedumu, 2014. gada 9. decembris, *Netherlands Maritime Technology Association*/Komisija, T-140/13, nav publicēts, EU:T:2014:1029, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Prasītājām ir jāpierāda nopietnu grūtību pastāvēšana; šo pierādījumu tās var sniegt, pamatojoties uz savstarpēji atbilstošu netiešu pierādījumu kopumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 17. marts, *Pollmeier Massivholz*/Komisija, T-89/09, EU:T:2015:153, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

64 Ceturtajā pamatā izklāstītā argumentācija saistībā ar Konsorcijam piešķirtajiem un par saderīgiem ar iekšējo tirgu atzītajiem valsts atbalsta pasākumiem ir jāizvērtē, ņemot vērā šo judikatūru. Šī argumentācija ir sadalīta divās daļās, kas attiecas, pirmkārt, uz Konsorcijam piešķirto valsts garantiju kvalifikācijas pārbaudes nepietiekamu un nepilnīgu raksturu saistībā ar LESD 107. panta 1. punktu un, otrkārt, uz Konsorcijam piešķirto valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta saderības pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu saistībā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

a) Par pirmo daļu, kas attiecas uz Konsorcijam piešķirto valsts garantiju kvalifikācijas pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu saistībā ar LESD 107. panta 1. punktu

65 Saistībā ar ceturtā pamata pirmo daļu prasītāju argumentācija būtībā sastāv no četriem iebildumiem saistībā ar nepietiekamu un nepilnīgu novērtējumu attiecībā uz, pirmkārt, Konsorcija izveides dienā tam piešķirto valsts garantiju beznosacījuma raksturu, Konsorcija juridiski īstenojamām tiesībām saņemt Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes šajā datumā garantēto finansējumu, trešo personu iespēju atsaukties uz šīm tiesībām, ja Konsorcijs rīkojas savas kompetences ietvaros, un vairākām garantijām; otrkārt, jautājumu, vai attiecīgās valsts garantijas ir uzskatāmas par individuālu atbalstu vai atbalsta shēmām; treškārt, jautājumu, vai Zviedrijas garantijas ir uzskatāmas par jaunu vai pastāvošu atbalstu, un, ceturtkārt, jautājumu, vai valsts garantijas bija ierobežotas ar pastāvīgā savienojuma finansēšanu.

66 Šī argumentācija ir jāvērtē, ņemot vērā šī sprieduma 60.–63. punktā minēto judikatūru.

67 Vispārējā tiesa uzskata, ka ir jāsāk ar otrā iebilduma, kurā ir norādīts, ka attiecīgās valsts garantijas ir uzskatāmas par atbalsta shēmām, pārbaudi.

68 Gadījumā, ja runa ir par valsts atbalstu, Komisija var tikai izpētīt attiecīgās shēmas vispārējās raksturiezīmes un tai nav pienākuma izvērtēt katru atsevišķo piemērošanas gadījumu, lai pārbaudītu, vai šajā shēmā ir atbalsta elementi (spriedums, 2011. gada 15. novembris, Komisija un Spānija/*Government of Gibraltar* un Apvienotā Karaliste, C-106/09 P un C-107/09 P, EU:C:2011:732,

122. punkts). Turklāt, kā norāda prasītājas, ņemot vērā dažādus Komisijas paziņojumus par garantijām, piemēram, attiecībā uz veidu, kā ir jāaprēķina atbalsta elements, individuālam atbalstam un atbalsta shēmām ir piemērojami dažādi noteikumi.

69 Ar šo iebildumu prasītājas norāda uz, pirmkārt, apstrīdētā lēmuma redakcijā esošām pretrunām, otrkārt, valsts garantiju analīzes saistībā ar jēdzienu "atbalsta shēmas" neesamību un, treškārt, kļūdu tiesību piemērošanā tāpēc, ka attiecīgās valsts garantijas neiekļaujas nevienā no divām Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punktā paredzētajām atbalsta shēmas definīcijām. Šādi analīzes trūkumi un pretrunas veidojot norādi, ka Komisijai bija radušās nopietnās grūtības saistībā ar attiecīgo valsts garantiju kvalificēšanu par "atbalstu shēmām". Būtībā prasītājas uzskata, ka attiecīgās valsts garantijas būtu bijušas jāanalizē kā *ad hoc* individuālās garantijas, pastāvot Konsorcijam piesaistītiem aizdevumiem un citiem finanšu instrumentiem pastāvīgā savienojuma būvniecībai un ekspluatācijai, kas ir nosegti ar minētajām garantijām.

70 Komisija apstrīd šo vērtējumu un norāda, pirmkārt, ka no apstrīdētā lēmuma pamatojuma skaidri izriet, ka attiecīgās valsts garantijas tika analizētas kā atbalsta shēma un ka jebkāda aizdevuma konkrēta garantija, īstenojot garantiju shēmu, kas tika galīgi apstiprināta 1992. gadā, ir uzskatāma par šīs shēmas ietvaros piešķirtu individuālo atbalstu, nevis *ad hoc* individuālo atbalstu. Otrkārt, Komisija norāda, ka attiecīgās valsts garantijas atbilst Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta otrajā teikumā ietvertajai atbalsta shēmas definīcijai, jo esot runa par atbalstu, kas nav piesaistīts "konkrētam projektam", jo tas vienlaikus sedz pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju un tika piešķirts uz nenoteiktu laiku un nenoteiktā apmērā, pat ja tas ir ierobežots ar Konsorcija parāda atmaksai nepieciešamo laika posmu. Šajā sakarā Komisija paskaidro, ka laikā, kad tas tika piešķirts, Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste nezināja, cik ilgs laiks būs nepieciešams parāda atmaksai, un tā lielumu, kā arī to, ka, ja valsts garantijas būtu jāuzskata par piesaistītām "konkrētam projektam", tā vispār nevarētu apstrīdēt vispārīgiem mērķiem piešķirtos iespējamos atbalsta pasākumus, bet tas apdraudētu valsts atbalsta noteikumu lietderīgo iedarbību.

71 Dānijas Karaliste savukārt norāda, ka valsts garantijas ir jāuzskata par vienu vai diviem individuāla atbalsta gadījumiem Regulas Nr. 659/1999 1. panta e) punkta izpratnē, kuri piešķirti bez nosacījumiem 1992. gadā, nevis par vienu vai divām atbalsta shēmām, jo no šīm garantijām izrietošo ekonomisko priekšrocību kopums tika nodots Konsorcijam piešķiršanas brīdī. Šajā sakarā tā norāda, ka attiecīgās valsts garantijas kā to naudas summu, tā laika ziņā ir piesaistītas pastāvīgā savienojuma konkrētajam projektam. Atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, Zviedrijas Karaliste pauda Dānijas Karalistei līdzīgu nostāju un pauda šaubas par attiecīgo valsts garantiju kvalificēšanu par atbalsta "shēmu" Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta otrajā teikumā paredzētās definīcijas izpratnē, jo tās attiecas tikai uz noteiktu projektu.

72 Prasītājas uzskata, ka šī sprieduma 71. punktā minētā Dānijas Karalistes tēze ir jānoraida kā nepieņemama, ciktāl šī tēze esot pretrunā Komisijas nostājai un personai, kas iestājusies lietā, esot jāaprobežojas ar Komisijas prasījumu atbalstīšanu pilnībā vai daļā, jāpieņem lieta tāda, kāda tā ir, un tā nevar izvirzīt patstāvīgus prasījumus.

73 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvojumu par pretrunām [lēmuma] tekstā ir jānorāda, kā to ir norādījušas prasītājas, ka apstrīdētajā lēmumā ir atsauce uz [vārdkopām un frāzēm]: "Dānijas valsts piešķirtā garantija", "Zviedrijas valsts [..] piešķirtā garantija" (109. un 110. apsvērums), "valsts garantijas" (33., 51., 88., 114., 123., 124., 130., 131., 134. un 135. apsvērums), "garantijas" (85. un 137. apsvērums), "divas garantijas" (34., 50., 52. un 129. apsvērums), "Dānijas piešķirtās garantijas" (secinājumi, pirmā daļa) un arī "Konsorcijam Zviedrijas piešķirtās garantijas" (secinājumi, otrā daļa). Tomēr apstrīdētā lēmuma 52. apsvērumā Komisija ir uzskatījusi, ka divas garantijas tika piešķirtas bez nosacījumiem 1992. gada 27. janvārī, dienā, kad tika izveidots Konsorcijs un tam tika piešķirtas tiesības saņemt valsts garantiju finansējumu. Apstrīdētā lēmuma 53. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka tas, ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste apstiprināja individuālās garantijas un izdeva tās katram aizdevējam, neko nemaina attiecībā uz to, ka pēdējās minētās noteikti bija uzņēmušās saistības garantēt Konsorcija

saistības saistībā ar aizdevumiem un citiem finanšu instrumentiem pastāvīgā savienojuma finansēšanai. Tāpat Komisija apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā ir secinājusi, ka, ņemot vērā it īpaši Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes uzņemtās saistības, nebija jāierosina procedūra attiecībā uz pastāvoša atbalsta shēmām saistībā ar Zviedrijas Karalistes piešķirto garantiju (secinājumi, otrā daļa). Turklāt no apstrīdētā lēmuma 111.–138. apsvēruma izriet, ka valsts garantiju saderības novērtējumu ar iekšējo tirgu Komisija patiešām ir veikusi tā, it kā tā izskatītu lietu par vienu vai vairākām atbalsta shēmām, jo tā izvērtēja vienīgi starpvaldību līgumā un Konsorcija nolīgumā ietverto garantiju pazīmes un saderību, nevērtējot atsevišķi katru garantiju, kas paredzēta Konsorcija konkrēto aizdevumu segšanai.

74 Tādējādi, lai gan apstrīdētā lēmuma teksta redakcija šajā ziņā nav pilnībā precīza un saskaņota, no Komisijas vispārīgā pamatojuma un no apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas izriet, ka tā tiešām uzskatīja attiecīgās valsts garantijas par vienu vai divām atbalsta shēmām, kas ir galīgi pieņemtas 1992. gadā, un vēlāk sniegtās garantijas saistībā ar katru Konsorcija saņemto aizdevumu uzlūkoja kā no minētajām atbalsta shēmām izrietošus individuālos atbalstus.

75 Otrkārt, attiecībā uz attiecīgo valsts garantiju analīzes saistībā ar jēdzienu "atbalsta shēmas" neesamību ir jāsecina, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverti skaidrojumi par iemesliem, kāpēc attiecīgās valsts garantijas būtu jāuzskata par atbalsta shēmām, bet tas ir apstāklis, kas atklāj nepietiekamas un nepilnīgas pārbaudes esamību.

76 Treškārt, pat pieņemot, ka no apstrīdētā lēmuma varētu tikt secināts, kā uzskata arī Komisija, ka attiecīgās valsts garantijas ietilpst Regulas Nr. 659/1999 1. panta d) punkta otrajā teikumā sniegtajā atbalstu shēmu definīcijā, proti, "visi dokumenti, pamatojoties uz kuriem vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laika periodu un/vai nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar kādu konkrētu projektu", ir pietiekami norādīt, ka konkrētajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā nav minēts, kā attiecībā uz šo valsts garantiju atbalstu ir izpildīts nosacījums par to, ka atbalstam nav jābūt saistītam ar kādu konkrētu projektu.

77 Starpvaldību nolīguma, kura 12. pantā ir paredzēts, ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste "kopīgi un solidāri garantē saistības saistībā ar Konsorcija aizdevumiem un citiem finanšu instrumentiem, kas izmantoti finansēšanai", nosaukums ir "Līgums [..] par pastāvīgo savienojumu pāri Zundam". Turklāt Konsorcija nolīguma 4. punkta 3. daļā ir precizēts, ka valsts garantijas sedz "Konsorcija kapitāla prasības plānošanai, projekta izveidei un Zunda savienojuma būvniecībai, tostarp aizdevumu pakalpojuma izmaksas, un kapitāla prasības, kuras izriet no uzskaites zaudējumiem, kas plānoti attiecībā uz dažiem gadiem pēc pastāvīgā savienojuma atvēršanas satiksmei". Turklāt starpvaldību nolīguma 1. un 2. pantā un minētā nolīguma 1. pielikumā konkrēti ir paredzēta attiecīgā pastāvīgā savienojuma ģeogrāfiskā atrašanās vieta un tā tehniskās īpatnības. Tātad nevar būt runa par garantijām, kas piešķirtas jebkādam tiltam.

78 Kā to arī uzsver prasītājas, saderības ar iekšējo tirgu novērtējumā, kas ir veikts atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam, Komisija apstrīdētā lēmuma 115. un 116. apsvērumā ir norādījusi, ka Zunda pastāvīgā savienojuma projekts ir "konkrēts, noteikts un skaidri definēts". Komisija tajā ir atsaukusies uz starpvaldību nolīguma 2. pantu un 1. pielikumu, kas pierāda, ka runa ir par ļoti konkrēti un skaidri noteiktu projektu gan attiecībā uz ģeogrāfisko atrašanās vietu, gan arī tehnisko izstrādi.

79 No vienas puses, valsts garantiju kvalificēšanas stadijā apgalvot, ka ir runa par vienu vai divām atbalsta shēmām, jo šo garantiju sniegtais atbalsts nav piesaistīts konkrētam projektam, un, no otras puses, pasākumu saderības ar iekšējo tirgu vērtējuma stadijā apgalvot, ka attiecīgās valsts garantijas attiecas uz projektu, kas ir "konkrēts, noteikts un skaidri definēts", ir savstarpēji nesaderīgi. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, nav runa par atšķirīgiem juridiskiem jēdzieniem, bet gan par apstrīdētā lēmuma 115. un 116. apsvērumā noteikto faktisko apstākli, kam būtu jāpaliek nemainīgam katrā juridiskajā vērtējumā.

80 Šajā sakarā Komisija tāpat kļūdaini ir uzskatījusi, ka attiecīgās valsts garantijas nav jāuzskata par piesaistītām konkrētam projektam, jo šo valsts garantiju atbalsti sedz gan pastāvīgā savienojuma būvniecības, gan arī ekspluatācijas posmu. Tā kā īpašības vārds "konkrēts" nozīmē "tāds, kas kaut kam ir raksturīgs", atbalsts, kas ir saistīts ar valsts garantijām, ir jāuzskata par piesaistītu konkrētam projektam, jo tas sedz Konsorcija aizdevumus, kas ir saistīti vienīgi ar pastāvīgā savienojuma projektu, tostarp ekspluatācijas posmu, izslēdzot citus projektus un darbības. Komisijas uzsvērtais "nenoteikt[ai]s" ekspluatācijas posma raksturs tieši neattiecas uz projekta konkrētumu, bet patiesībā attiecas uz valsts garantiju ierobežotā vai neierobežotā rakstura novērtējumu to saderības vērtējuma ietvaros. Attiecībā uz Komisijas argumentu, kurā būtībā ir teikts, ka šajā gadījumā piešķirtie atbalsta pasākumi tika piešķirti "vispārīgiem mērķiem", arī tas, šķiet, ir pretrunā apstrīdētā lēmuma 51. un 131. apsvērumā minētajam, ka valsts garantijas ir ierobežotas ar pastāvīgā savienojuma pāri Zundam plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju, izslēdzot jebkuru citu darbību.

81 No minētā izriet, ka Komisija sākotnējās pārbaudes procedūras gaitā ir sastapusies ar nopietnām grūtībām saistībā ar valsts garantiju kvalificēšanu par atbalsta "shēmām".

82 Tātad šajā lietā izvirzītie jautājumi, proti, noteikt, vai garantijas ir uzskatāmas par vienu vai vairākām 1992. gadā pieņemtām atbalsta shēmām, vienu vai diviem 1992. gadā bez nosacījumiem piešķirtiem *ad hoc* individuāliem atbalsta pasākumiem vai par *ad hoc* individuāliem atbalsta pasākumiem, pastāvot ar valsts garantijām segtiem Konsorcija aizdevumiem, nav atdalāmi no pirmās daļas otrā iebilduma pārbaudes, kā arī no pirmā iebilduma, kas attiecas uz Konsorcijam piešķirto valsts garantiju skaitu un to beznosacījuma piešķiršanas datuma noteikšanu. Turklāt, kā to atzina arī pati Komisija, jautājumi, kas rodas ceturtā pamata pirmās daļas divu pirmo iebildumu ietvaros, ietekmē arī valsts garantiju kvalificēšanu atbilstoši Regulas Nr. 659/1999 1. panta b) punkta i) un iv) apakšpunktā ietvertajai jēdziena "pastāvošs" atbalsts definīcijai, uz ko attiecas trešais iebildums.

83 No minētā izriet, ka ceturtā pamata pirmās daļas otrais iebildums un tātad arī minētā pamata pirmā daļa pilnībā ir jāapmierina un nav jālemj ne par pirmo un trešo iebildumu, ne arī par šā sprieduma 71. punktā minēto Dānijas Karalistes argumentāciju. Tādēļ apstrīdētais lēmums, ciktāl tajā, neuzsākot formālās izmeklēšanas procedūru, valsts garantijas ir kvalificētas kā atbalsta "shēmas", ir jāatceļ un jānosūta Komisijai atpakaļ visa ar valsts garantiju piešķiršanas datumu, to skaitu un to kvalificēšanu par jaunu vai pastāvošu atbalstu saistītā analīze.

[..]

b) Par otro daļu, kas attiecas uz Konsorcijam piešķirtā valsts atbalsta pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu saistībā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu

85 Ceturtā pamata otrās daļas ietvaros prasītājas norāda uz valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta saderības ar iekšējo tirgu pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu. Tās būtībā izvirza septiņus iebildumus. Pirmkārt, Komisija neesot norādījusi valsts garantijās ietvertā atbalsta elementa apjomu. Otrkārt, tā neesot pārbaudījusi valsts garantiju izmantošanas nosacījumu esamību. Treškārt, tā neesot veikusi pietiekamu un pilnīgu pastāvīgā savienojuma būvniecības un ekspluatācijas posmu savstarpējas nošķiršanas analīzi un neesot veikusi valsts garantiju saderības pārbaudi tikai ekspluatācijas posmam atsevišķi. Ceturtkārt, tā neesot veikusi pietiekamu un pilnīgu analīzi attiecībā uz jautājumu par to, vai valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalsts bija ierobežoti to apjoma un laika ziņā. Piektkārt, tā neesot veikusi valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta nepieciešamības un samērīguma pietiekamu un pilnīgu analīzi. Sestkārt, tā neesot pārbaudījusi minētā atbalsta negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību un neesot piemērojusi "izsvēršanas" kritēriju. Septītkārt, tā būtībā neesot veikusi pietiekamu un pilnīgu saiknes starp nodokļu priekšrocībām un valsts garantijām analīzi.

86 Vispirms Komisija norāda, ka prasītāju vispārīgā argumentācija esot vērsta uz to, lai aicinātu Vispārējo tiesu veikt apstrīdētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi atbilstoši apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī pastāvošajām vadlīnijām un praksei, nevis valsts atbalsta piešķiršanas brīdī pastāvošajām vadlīnijām un praksei, bet tas esot uzskatāms par kļūdu tiesību piemērošanā. Tā, Dānijas Karalistes atbalstīta, atgādina, ka saskaņā ar tās 2002. gada 22. maija paziņojumu par noteikumiem, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai (OV 2002, C 119, 22. lpp.), atbalsta saderība ir jānovērtē atbilstoši atbalsta piešķiršanas laikā spēkā esošajām pamatnostādnēm. Komisijas ieskatā valsts garantijas tika galīgi apstiprinātas 1992. gadā, kad tika izveidots Konsorcijs.

[..]

90 Vispārējā tiesa uzskata, ka ir jāsāk ar otrā, trešā un ceturtā iebilduma pārbaudi, tad kopā ir jāpārbauda pirmais, piektais un sestais iebildums un, visbeidzot, septītais iebildums.

1) Par otro iebildumu attiecībā uz garantiju izmantošanas nosacījumu pastāvēšanas pārbaudes neesamību

91 Prasītājas būtībā atsaucas uz argumentiem, kas izvirzīti pamata attiecībā uz kļūdu tiesību piemērošanā, kas izriet no valsts garantiju izmantošanas nosacījumu pastāvēšanas pārbaudes neesamības, ietvaros saskaņā ar Komisijas paziņojuma par [LESD 107.] un [108.] panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV 2008, C 155, 10. lpp., turpmāk tekstā – "2008. gada paziņojums par valsts atbalstu garantiju veidā") 5.3. punktu.

92 Komisija neapstrīd, ka tā nav pārbaudījusi šādu izmantošanas nosacījumu esamību. Tomēr tā uzskata, ka šāda pārbaude nebija nepieciešama, jo 2008. gada paziņojums par valsts atbalstu garantiju veidā nebija piemērojams *ratione temporis* 1992. gadā apstiprinātajai atbalsta shēmai. Turklāt tā norāda, ka būtībā ir runa par ļoti īpašu gadījumu, proti, par tādu valsts uzņēmumu sadarbību, kas izveidoti konkrētam mērķim, proti, pastāvīgā savienojuma būvniecībai un ekspluatācijai, nevis par kādu saskaņā ar Dānijas vai Zviedrijas tiesībām dibinātu juridisko personu, kuru dalībvalsts tiesa varētu pasludināt par maksātnespējīgu. Tā uzsver, ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste īsteno pilnīgu Konsorcija stratēģisko un pārvaldes kontroli, kāda dalībvalstīm pār garantijas labuma guvējiem – neatkarīgiem privātiem tirgus dalībniekiem – parasti nepiemīt. Komisija arī norāda, ka šādi izmantošanas nosacījumi katrā ziņā varētu nebūt saderīgi ar starpvalstu nolīgumu.

93 Vispirms Vispārējā tiesa norāda, ka nav jāpārbauda, vai 2008. gada paziņojuma par valsts atbalstu garantiju veidā 5.3. punkts šajā gadījumā bija piemērojams, ciktāl, kā atzina arī pati Komisija, prasība pēc šādiem izmantošanas nosacījumiem pastāvēja jau 1992. gadā, kas apstrīdētajā lēmumā ir minēts kā garantiju piešķiršanas datums. Tik tiešām – Komisijas 1989. gada 5. aprīļa vēstulē dalībvalstīm SG(89) D/4328 jau bija norādīts, ka "Komisija piekritīs garantijām tikai tad, ja to izmantošana būs līgumiski saistīta ar īpašiem nosacījumiem, kas var ietvert arī obligātu paziņojumu par saņēmēja uzņēmuma bankrotu vai citu līdzīgu procedūru, [un ka] par šiem nosacījumiem būtu jāvienojas valsts garantiju, kas ir paredzētas LESD [108.] panta 3. punktā parasto procedūru ietvaros, sākotnējās un vienīgās pārbaudes laikā piešķiršanas stadijā".

94 Īpašajā valsts atbalsta jomā Savienības tiesa jau ir uzsvērusi, ka Komisija var noteikt vadlīnijas tās rīcības brīvības pilnvaru īstenošanai un ka, ciktāl tajās nav atkāpju no LESD noteikumiem, tajās ietvertie indikatīvie noteikumi iestādei ir saistoši (skat. spriedumu, 2002. gada 13. jūnijs, Nīderlande/Komisija, C-382/99, EU:C:2002:363, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).. Tāpat ir jānorāda, ka, pieņemot rīcības noteikumus un ar to pasludināšanu paziņojot, ka turpmāk šie noteikumi tiks piemēroti ar tiem saistītajos gadījumos, Komisija pati ierobežo savas rīcības brīvības izmantošanas iespējas un principā nevar atkāpties no šiem noteikumiem, ja vien tā nevēlas attiecīgā gadījumā tikt sodīta par tādu vispārējo tiesību principu kā vienlīdzīgas attieksmes princips vai tiesiskās paļāvības aizsardzības princips pārkāpumu, izņemot, ja tā, ievērojot šos pašus principus, norāda

iemeslus, kādēļ tā atkāpjas pati no saviem noteikumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 211. punkts, un 2008. gada 11. septembris, Vācija u.c./*Kronofrance*, C-75/05 P un C-80/05 P, EU:C:2008:482, 60. punkts).

95 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka apstrīdētajā lēmumā nekas nav minēts par valsts garantiju izmantošanas nosacījumu esamību. Līdz ar to, ņemot vērā šī sprieduma 93. un 94. punktu, Komisija, neizvērtējot valsts garantiju izmantošanas nosacījumu esamību, ir pieļāvusi kļūdu. No minētā izriet, ka valsts garantiju saderības pārbaude nav bijusi pietiekama un pilnīga, un tā ir norāde par nopietnu grūtību pastāvēšanu atbilstoši šī sprieduma 62. punktā minētajai judikatūrai.

96 Attiecībā uz šī sprieduma 92. punktā minētajiem Komisijas pamatojumiem ir jānorāda, ka Komisija nav izskaidrojusi, kā apstāklis, ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste īsteno pilnīgu Konsorcija stratēģisko un pārvaldes kontroli, sniedz pārliecību, ka valsts garantiju izmantošanas nepieciešamības gadījumā Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste nonāktu līdz tā likvidācijas procedūrai. Komisija nemin nevienu tiesību normu, kas liktu valstīm īstenot šādu darbību. Tieši pretēji, tā pati norāda, ka atbilstoši starpvaldību nolīgumam Konsorcija likvidācija nebūtu juridiski iespējama.

97 Katrā ziņā ir jākonstatē, ka šie apsvērumi nav pietiekami, lai pamatotu Komisijas pārbaudes attiecībā uz valsts garantiju izmantošanas nosacījumiem neesamību.

98 No minētā izriet, ka ir jāapmierina otrais iebildums attiecībā uz valsts garantiju izmantošanas nosacījumu esamības pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu.

2) Par trešo iebildumu attiecībā uz nošķiršanas starp pastāvīgā savienojuma būvēšanu un ekspluatāciju nepietiekamo un nepilnīgo novērtējumu un valsts garantiju saderības novērtējuma saistībā ar pastāvīgā savienojuma ekspluatāciju neesamību un par pirmās daļas ceturto iebildumu attiecībā uz jautājuma par to, vai valsts garantijas bija ierobežotas ar pastāvīgā savienojuma finansēšanu, nepietiekamo un nepilnīgo novērtējumu

99 Trešā iebilduma ietvaros prasītājas apgalvo, ka valsts garantiju saderības analīzes ietvaros kļūdaini neesot tikusi veikta nekāda nošķiršana starp pastāvīgā savienojuma būvniecības un ekspluatācijas posmiem. Prasītāju ieskatā Komisijai esot bijis jāanalizē, kādēļ valsts garantijas, kuras sedz ekspluatācijas posmu, būtu jāuzskata par saderīgām ar iekšējo tirgu, lai gan tās patiesībā esot veidojušas darbības atbalstu, kurš pēc sava rakstura nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

[..]

101 Komisija apstrīd šo argumentāciju un apgalvo, ka no apstrīdētā lēmuma izriet, ka valsts garantijas un Dānijas nodokļu atbalsts esot attiekušies gan uz pastāvīgā savienojuma būvniecību, gan uz tā ekspluatāciju un ka to saderības pārbaude esot attiekusies uz abiem posmiem. Tā apgalvo, ka tas ir loģiski, ka apstrīdētais lēmums vairāk ir vērsts uz atbalstu pastāvīgā savienojuma būvniecībai un tātad uz ieguldījumu atbalstu, jo būvniecības izmaksas veido izmaksu būtiskāko daļu. Komisija nepiekrīt, ka tas būtu uzskatāms par darbības atbalstu, jo Konsorcijs atmaksā savus parādus, kas ļauj izdarīt pieņēmumu, ka gūtie ieņēmumi ir pietiekami, lai segtu ekspluatācijas izdevumus, no vienas puses, un ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste ir apņēmušās ziņot par jaunu aizdevumu nodrošināšanu un jebkuru citu jaunu priekšrocību piešķiršanu pēc 2040. gada (attiecīgā parāda paredzētais atmaksas termiņš ir no 30 līdz 43 gadiem no pastāvīgā savienojuma atvēršanas 2000. gadā), no otras puses. Visbeidzot tā norāda, ka tās lēmumu pieņemšanas prakse saistībā ar *IPCEI* neparedzot infrastruktūras būvniecības un ekspluatācijas savstarpēju nošķiršanu.

[..]

103 Atbilstoši judikatūrai par darbības atbalstu ir jākvalificē atbalsts, kura mērķis ir uzņēmuma atbrīvošana no izmaksām, kuras tam parasti būtu jāsedz saistībā ar ikdienas pārvaldību vai parasto darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2000. gada 19. septembris, Vācija/Komisija, C-156/98, EU:C:2000:467, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

104 No judikatūras izriet, ka principā darbības atbalsts neietilpst LESD 107. panta 3. punkta piemērošanas jomā. Proti, atbilstoši judikatūrai šis atbalsts principā kropļo konkurences nosacījumus nozarēs, kurās tas tiek piešķirts, turklāt tas arī jau pēc sava rakstura nevar sasniegt nevienu no mērķiem, kuri noteikti iepriekš minētajos izņēmuma noteikumos (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1990. gada 14. februāris, Francija/Komisija, C-301/87, EU:C:1990:67, 50. punkts; 1990. gada 6. novembris, Itālija/Komisija, C-86/89, EU:C:1990:373, 18. punkts, un 1995. gada 8. jūnijs, *Siemens*/Komisija, T-459/93, EU:T:1995:100, 48. punkts). Pastāv no judikatūras izrietoša prezumpcija, ka darbības atbalsts jau pēc sava rakstura kropļo konkurenci (spriedums, 2000. gada 5. oktobris, Vācija/Komisija, C-288/96, EU:C:2000:537, 77. punkts) un nelabvēlīgi ietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas ir pretrunā kopējām interesēm (spriedums, 1990. gada 6. novembris, Itālija/Komisija, C-86/89, EU:C:1990:373, 18. punkts). Šāds atbalsts principā ir aizliegts (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2002. gada 19. septembris, Spānija/Komisija, C-113/00, EU:C:2002:507, 69.–71. punkts, un 2011. gada 20. oktobris, *Eridania Sadam*/Komisija, T-579/08, nav publicēts, EU:T:2011:608, 41. punkts).

105 Apstrīdētā lēmuma 32. un 33. apsvērumā ir minēts, ka valsts garantijas sedz "visus Konsorcija izmantojamos aizdevumus un citus finanšu instrumentus [pastāvīgā savienojuma] finansēšanai". Tas izriet arī no starpvaldību nolīguma 12. panta, saskaņā ar kuru "Dānijas [Karaliste] un Zviedrijas [Karaliste] kopā un solidāri apņemas garantēt pienākumu izpildi saistībā ar Konsorcija aizdevumiem un citiem finanšu instrumentiem, kas izmantoti [pastāvīgā savienojuma] finansēšanai". Daļā, kas veltīta attiecīgā atbalsta nepieciešamības un samērīguma analīzei, ļoti vispārīgi ir ietverta atsauce uz pastāvīgā savienojuma "finansēšanu" (123., 124., 129. un131. apsvērums).

106 Apstrīdētā lēmuma 126. apsvērumā Komisija ir norādījusi tikai pastāvīgā savienojuma plānošanai un būvniecībai paredzētā sākotnējā budžeta skaitļos izteiktu aprēķinu, taču nav norādījusi summas apmēru, kura Konsorcijam ir vai vēl būtu jāaizņemas, lai segtu ekspluatācijas izmaksas. Apstrīdētā lēmuma 130. apsvērumā Komisija ir paskaidrojusi, ka "valsts garantiju galvenais mērķis ir nodrošināt pastāvīgā savienojuma būvniecību un nodrošināt, lai Konsorcijs nevarētu saņemt ar valsts garantijām segtus aizdevumus savu darbību veikšanai ārpus šī mērķa".

107 Starpvaldību nolīguma 10. pantā, kurā ierobežoti ir uzskaitīti Konsorcija uzdevumi, arī ir minēta pastāvīgā savienojuma ekspluatācija. Konsorcija nolīguma 4. punkta 3. daļā tāpat ir paredzēts, ka valsts garantijas segs Konsorcija kapitāla vajadzības, "kuras izrietēs no uzskaites zaudējumiem, kas ir plānoti attiecībā uz dažiem gadiem pēc pastāvīgā savienojuma atvēršanas satiksmei". Šajā sakarā nedz Komisija, nedz Dānijas Karaliste vai Zviedrijas Karaliste neapstrīd, ka valsts garantijas sedz arī aizdevumus, kas ņemti Konsorcija darbības izmaksu segšanai, un tas ir norādīts arī apstrīdētā lēmuma 50. apsvērumā. Ekspluatācijas izmaksas ir izmaksas, kuras Konsorcijam parasti būtu jāsedz saistībā ar ikdienas pārvaldību vai parasto darbību.

108 Tādējādi, ņemot vērā, ka ir konstatēts, ka valsts garantijas sedz gan pastāvīgā savienojuma būvniecības, gan ekspluatācijas izmaksas, ar valsts garantijām saistītā atbalsta saderības pārbaudē, it īpaši tā nepieciešamības un samērīguma pārbaudē, nav nošķirts vai nav pietiekami nošķirts pastāvīgā savienojuma būvniecības atbalsts no tā ekspluatācijas atbalsta, un šī nošķīruma nav arī attiecībā uz ekspluatācijas posmu kā tādu. Tādējādi atbalsts pastāvīgā savienojuma ekspluatācijas izmaksu segšanai nav bijis īpašas saderības analīzes priekšmets, lai gan šis atbalsts var būt darbības atbalsts.

109 Neviens no Komisijas argumentiem, pat vērtējot tos no ceturtā pamata skatpunkta attiecībā uz nopietnu grūtību esamību, nevar pats par sevi šo konstatējumu atspēkot.

[..]

111 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par to, ka jebkurš darbības atbalsts esot izslēgts, jo Konsorcijs regulāri atmaksājot savus parādus, ir jānorāda, ka regulāra savu aizdevumu atmaksa neizslēdz, ka Konsorcijam ir priekšrocības salīdzinājumā ar tā konkurentiem tādēļ, ka tā rīcībā bez attiecīgas atlīdzības ir garantijas, kas sedz tā aizdevumus pilnā apmērā, it īpaši tā aizdevumus, lai segtu izmaksas, kuras Konsorcijam parasti būtu jāsedz pašam saistībā ar savas parastās darbības ikdienas pārvaldību, proti, darbības izmaksas. Valsts garantijas tam ļauj saņemt aizdevumu uz ļoti izdevīgiem nosacījumiem. Turklāt, lasot apstrīdēto lēmumu, ir jāuzsver, ka netiek izslēgts, ka regulāra Konsorcija aizdevuma atmaksa varētu tikt tieši sekmēta ar jauniem aizdevumiem, kas tiek segti ar attiecīgajām garantijām, ciktāl apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumā ir minēts, ka valsts garantijas sedz Konsorcija parāda finansiālās vajadzības vai tā nefinansēšanu un ka citi garantēti aizdevumi var tikt piešķirti bez iepriekšējas paziņošanas Komisijai no šī brīža līdz 2040. gadam.

112 Treškārt, ir jānoraida arguments par to, ka darbības atbalsts katrā ziņā esot izslēgts, ciktāl Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste apņemas paziņot par jebkuru jaunu nodrošinātu aizdevumu pēc 2040. gada beigām, kā arī par jebkuru jaunu priekšrocību, kas piešķirta pēc šī datuma. Proti, Komisija nedz apstrīdētajā lēmumā, nedz šīs tiesvedības ietvaros nav paskaidrojusi, kādēļ jebkāda darbības atbalsta kvalifikācija būtu izslēgta, runājot par garantijām, kuras sedz aizdevumus, kas veikti, lai segtu darbības izmaksas no šī brīža līdz 2040. gada beigām.

[..]

114 No minētā izriet, ka ir jāapmierina trešais iebildums attiecībā uz nepietiekamu un nepilnīgu pārbaudi attiecībā uz pastāvīgā savienojuma būvniecības un ekspluatācijas posmu nošķiršanu valsts garantiju saderības analīzē un īpašās saderības analīzes neesamību attiecībā uz valsts garantijām, kas saistītas ar pastāvīgā savienojuma ekspluatācijas [posmu].

[..]

3) Par ceturto pamatu attiecībā uz Konsorcijam piešķirto valsts garantiju un Dānijas nodokļu atbalsta ierobežotā rakstura laika un apmēra ziņā nepietiekamo un nepilnīgo pārbaudi

118 Otrās daļas ceturtā iebilduma ietvaros prasītājas apgalvo apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumā iekļautās pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu attiecībā uz valsts garantiju ierobežoto raksturu laikā un apmēra ziņā. Prasītājas atgādina, ka neierobežots atbalsts principā ir atzīts par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Tās tāpat apgalvo vērtējuma nepietiekamo raksturu attiecībā uz Konsorcijam piešķirtā Dānijas nodokļu atbalsta ierobežojumu.

119 Komisija apstrīd šo argumentāciju un skaidro, ka apstāklis, ka Konsorcija uzkrātā parāda apmērs laika gaitā mainās, neko nemaina konstatējumā, ka valsts garantijas faktiski katrā ziņā ir ierobežotas ar Konsorcija katrā attiecīgajā brīdī uzkrāto parādu, kuram patiesībā būtu pastāvīgi jāsamazinās. Apstāklis, ka tai vēl nav zināms, kad šis parāds tiks atmaksāts pilnībā, neietekmē to, ka valsts garantijas ir ierobežotas ar šī parāda atmaksai nepieciešamo laiku. Turklāt Komisija uzsver, ka Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes piedāvātās saistības ir atzīstamas par būtisku elementu atbalstu ierobežotā rakstura vērtējumā, jo tās tai sniedz iespēju rīkoties pret citiem ar valsts garantijām segtiem pēc 2040. gada beigām saņemamiem aizdevumiem un pret citām pēc šī datuma piešķiramām ekonomiskajām priekšrocībām.

120 Atbilstoši judikatūrai ir jāuzskata, ka garantijas piešķiršana ar nosacījumiem, kas neatbilst tirgus nosacījumiem, tādas kā neierobežota garantija, kura ir piešķirta bez pretizpildījuma, vērtējot vispārīgi, ir tāda, kas sniedz priekšrocību tā saņēmējam, jo šāda piešķiršana uzlabo saņēmēja finanšu stāvokli, samazinot izmaksas, kas parasti būtu jāsedz no tā budžeta. Neierobežota valsts garantija tostarp ļauj tās saņēmējam saņemt labākus kredīta nosacījumus par tiem, kādus tas būtu ieguvis vienīgi savu

nopelnu dēļ, un līdz ar to minētā garantija ļauj samazināt apgrūtinājumu saņēmēja budžetam (spriedums, 2012. gada 20. septembris, Francija/Komisija, T-154/10, EU:T:2012:452, 106. un 108. punkts).

121 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma 127. apsvēruma izriet, ka 2000. gada beigās Konsorcija neto parāds, tostarp uzkrātie procenti, sasniedza 19,4 miljardus Dānijas kronu (DKK), līdz 2003. gada beigām tas pieauga līdz 20,1 miljardam DKK, taču 2013. gada beigās tas samazinājās līdz 16,6 miljardiem DKK un ka Konsorcijs sagaida, ka tas nepaaugstināsies virs 2013. gada līmeņa. Apstrīdētā lēmuma 128. apsvērumā Komisija ir uzsvērusi, ka Konsorcija saņemto ieguldījumu atmaksas periods 1991. gadā tika aplēsts kā 30 gadi, sākot no 2000. gadā, bet ka šī aplēse svārstījās no 30 līdz 36 gadiem, kur Konsorcija parāda atmaksas perioda aplēse tika rēķināta pēc ikgadējas bāzes un publicēta Konsorcija ikgadējos pārskatos. 2013. gada ikgadējā pārskatā tika aplēsts, ka attiecīgais parāds tiks atmaksāts no tā brīža līdz 2034. gadam. Konsorcija parāda atmaksas ilguma aprēķins tika balstīts uz dažādām prognozēm attiecībā, it īpaši, uz no satiksmes izrietošo ienākuma apmēru, ekspluatācijas izmaksām, atkārtoto ieguldījumu izmaksām, finansēšanas izmaksām un dividenžu samaksu Konsorcija mātesuzņēmumiem. Svarīgākais no tām bija prognoze attiecībā uz no autosatiksmes gūtajiem ienākumiem, kuri veido 75 % no ienākumiem kopumā un kuri būtiski mainās laika gaitā. Komisija tāpat norādīja, ka, ņemot vērā nenoteiktību saistībā ar satiksmes attīstību nākotnē, Konsorcijs bija izstrādājis trīs iespējamos scenārijus: bāzes scenāriju ar 34 gadu atmaksas periodu, izaugsmes scenāriju ar 30 gadu atmaksas periodu un stagnācijas scenāriju ar 43 gadu atmaksas periodu.

122 Apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā Komisija ir minējusi, ka valsts garantijas sedz Konsorcija parādu pilnā apmērā. Tad Komisija apstrīdētā lēmuma 130. apsvērumā ir norādījusi, ka valsts garantiju galvenais mērķis ir ļaut Konsorcijam finansēt pastāvīgā savienojuma būvniecību, izslēdzot jebkuru tā darbību paplašināšanu. Tā apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumā ir secinājusi, ka valsts garantijas ir ierobežotas ar to, kas ir nepieciešams, lai Konsorcijs finansētu vai pārstrukturētu savu uzkrāto parādu saistībā ar pastāvīgā savienojuma finansēšanas pienākumiem. Tā tāpat ir precizējusi, ka tādēļ, ka valsts garantijas nevar tikt izmantotas citiem mērķiem kā tikai pastāvīgā savienojuma finansēšanai, tās patiešām aprobežojas ar "Konsorcija uzkrātā parāda kopsummas segšanu jebkurā laikā". Turklāt tā, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 128. un 129. apsvērumu, ir uzskatījusi, ka valsts garantijas, ņemot vērā, ka Konsorcijs nevarēs vairs gūt labumu no tām, tiklīdz tā parāds tiks pilnībā atmaksāts, praktiski ir ierobežotas laikā.

123 Komisija tāpat apstrīdētā lēmuma 132. un 133. apsvērumā ir norādījusi, ka no valsts garantijām izrietošās priekšrocības un priekšrocības, kas izriet no Dānijas nodokļu atbalsta, ir savstarpēji saistītas.

124 Apstrīdētā lēmuma 134.–136. apsvērumā Komisija ir secinājusi, ka valsts garantijas un jebkura cita ekonomiskā priekšrocība, tostarp nodokļu priekšrocības, kuras Konsorcijs varētu saņemt, ir ierobežotas ar "faktiskā parāda atmaksas periodu un ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste ir uzņēmušās saistības, lai Konsorcijs nesaņemtu tādas priekšrocības pēc "sava parāda pilnīgās atmaksas". Apstrīdētā lēmuma 135. apsvērumā Komisija tāpat ir ņēmusi vērā Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes saistības tai paziņot par jebkuru pēc 2040. gada beigām ar valsts garantijām piešķirtu jaunu aizdevumu vai jebkuru jaunu ekonomisko priekšrocību, kas piešķirta pēc šī datuma, kā arī iesniegt tai ikgadējo pārskatu par Konsorcija parāda atmaksas progresu.

125 Pirmkārt, nav strīda par to, ka valsts garantijas sedz gan pastāvīgā savienojuma būvniecībai, gan arī tā darbībai nepieciešamo Konsorcija aizdevumu summu pilnā apmērā. Tāpat nav strīda par to, ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste valsts garantijas regulējošajos un apstrīdētajā lēmumā minētajos dokumentos nav noteikušas to summu un ilgumu ierobežojumus.

126 Tas ir apstiprināts arī ar apstrīdētā lēmuma 51. apsvērumu, kurā ir noteikts, ka "no starpvaldību nolīguma redakcijas izriet, ka valsts garantijas nav ierobežotas laikā". Lai gan Konsorcija nolīguma 4. punkta 3. daļā ir norādīts, ka valsts garantijas sedz Konsorcija kapitāla vajadzības, "kuras izriet no uzskaites zaudējumiem, kas ir plānoti attiecībā uz dažiem gadiem pēc [pastāvīgā] savienojuma

atvēršanas satiksmei", ir jākonstatē, ka frāze "attiecībā uz dažiem gadiem" ir pārāk nekonkrēta un nenorāda uz faktisku ierobežojumu laikā vai attiecībā uz summu, runājot par ekspluatācijas posma segšanu ar valsts garantijām.

127 Protams, ir jāuzsver, ka attiecībā uz Konsorcija jau saņemtajiem nodrošinātajiem aizdevumiem apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā tie noteikti ir attiecīgi atrunāti katrā aizdevuma līgumā, kurā ir norādīta atmaksājamā summa, kā arī atmaksāšanas ilgums. Taču apstrīdētajā lēmumā nav nekas precizēts attiecībā uz iespējamo tās aizdevumu kopējās summas ierobežojumu, kura teorētiski varētu tikt segta ar valsts garantijām. Atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, Komisija turklāt paskaidroja, ka tai nav zināmas Konsorcijam no projekta sākuma piešķirto aizdevumu summas un to atmaksas ilgums un ka tā nav prasījusi, nedz arī pārbaudījusi Konsorcija jau esošos aizdevuma līgumus.

128 Otrkārt, lai gan apstrīdētā lēmuma 128. apsvērumā Komisija ir norādījusi iespējamo Konsorcija kopējā parāda atmaksas ilgumu tā, kā tas tika novērtēts 2013. gadā, tā tāpat ir norādījusi, ka šis ilgums jau ir svārstījies no 30 līdz 36 gadiem un vēl varētu mainīties nākotnē, jo ir paredzēti dažādi atmaksas scenāriji atkarībā no vairākiem ekonomiskiem faktoriem. Komisija tāpat iebildumu raksta 93. punktā ir apstiprinājusi, ka nav precīzi zināms, kad attiecīgais parāds tikšot atmaksāts.

129 Treškārt, kā to arī norāda prasītājas, nodrošināto summu vai to atmaksas ilguma ierobežošanas neesamība kopā ar iespēju saņemt ar valsts garantijām pilnā apmērā segtus jaunus aizdevumus vismaz līdz 2040. gada beigām var radīt Konsorcija aizdevumu atmaksas termiņa vairākkārtēju pagarinājumu, kā arī ar valsts garantijām segtā kopējā parāda summas pieaugumu. Šajā sakarā no apstrīdētā lēmuma, it īpaši tā 131. un 135. apsvēruma, izriet, ka Konsorcijs var saņemt jaunus nodrošinātos aizdevumus un regulāri tos pārstrukturēt līdz 2040. gada beigām, nepaziņojot Komisijai par minētajiem nodrošinātajiem aizdevumiem. Šajā sakarā ir jānorāda, ka galvenā nenoteiktība šajā gadījumā ir Konsorcija parāda, kas var būt segts ar valsts garantijām, maksimālās summas no šī brīža līdz 2040. gada beigām nenoteikšana. Tādējādi no apstrīdētā lēmuma pietiekami skaidri neizriet, ka Konsorcija parāds ir laikā un summas ziņā ierobežots.

130 No iepriekš izklāstītā izriet, ka apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumā ievērtais apgalvojums par to, ka "garantijas [ir] ierobežotas ar to, kas ir nepieciešams, lai Konsorcijs pārstrukturētu savu uzkrāto parādu saistībā ar pastāvīgā savienojuma finansēšanas uzdevumiem", nav pietiekams pierādījums, ka pastāv ar šīm garantijām segtās summas apmēra un laika ierobežojums, it īpaši ņemot vērā, ka pastāvīgā savienojuma finansēšana sedz arī tā izmantošanu. Tātad apgalvojumi par to, ka, "ņemot vērā, ka attiecīgās valsts garantijas var tikt izmantotas tikai uzdevumiem, kas saistīti ar [Zunda] pastāvīgā savienojuma finansēšanu [..], nevis citiem mērķiem, tās *de facto* ir ierobežotas ar Konsorcija kopējā uzkrātā parāda segšanu jebkurā laikā", vai par to, ka "attiecīgās garantijas, ņemot vērā, ka Konsorcijs nevarēs gūt labumu no garantijām pēc tam, kad tā parāds tiks pilnībā atmaksāts", ir *de facto* ierobežotas laikā, balstās uz apļveida argumentāciju un nav pietiekami, lai precīzi noteiktu valsts garantiju ilguma un summas ierobežojumu, jo Konsorcija parādam, šķiet, nav noteikti ierobežojumi.

131 Neviens no Komisijas norādītajiem argumentiem šo secinājumu nevar atspēkot.

[..]

134 Treškārt, attiecībā uz Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes sākotnējās pārbaudes posmā sniegtajām saistībām atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam paziņot Komisijai par jebkuru ar valsts garantijām pēc 2040. gada beigām segtu Konsorcijam piešķirtu jaunu aizdevumu Komisija, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, ir atzinusi, ka tās neierobežo pašu valsts garantiju ilgumu līdz 2040. gada beigām, ciktāl tās attiecas tikai uz jaunu ar minētajām garantijām segtu aizdevumu piešķiršanu. Tātad šis datums tikai norāda uz termiņu, līdz kuram Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste var piešķirt jaunas garantijas aizdevumiem, nepaziņojot to Komisijai. Šis datums nesniedz norādi par minēto garantiju ilgumu, kas ir saistīts ar ilgumu ar tām segto aizdevumu atmaksai. Attiecīgo aizdevumu

atmaksas ilgums šajās saistībās arī nav ierobežots. Turklāt Komisija ir atzinusi, ka tās rīcībā nav informācijas par Konsorcijam jau piešķirto aizdevumu izmantošanas ilgumu. Tādējādi ir jākonstatē, ka Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes uzņemtās saistības, kas ir minētas apstrīdētā lēmuma 13. apsvērumā, nav šķērslis tam, ka valsts garantiju, kuras sedz jau piešķirtos vai no šī brīža līdz 2040. gada beigām nākotnē piešķirtus jaunus aizdevumus, ilgums varētu turpināties arī pēc 2040. gada.

135 Turklāt, kā jau tika minēts šī sprieduma 125. punktā, saistībās nav noteikti nekādi aizdevumu apmēra summas vai pašu garantiju ierobežojumi. Tādējādi no šī brīža līdz 2040. gadam saņemtie jaunie aizdevumi ar pilnīgu nodrošinājumu bez jebkāda summas ierobežojuma var palielināt Konsorcija reālo parādu un tādējādi – ar valsts garantijām saistītā atbalsta summu.

136 Lai gan ar savu argumentāciju Komisija vēlas norādīt, ka ar attiecīgajām "saistībām" valsts garantijām ir noteikts teorētisks ierobežojums, ciktāl, loģiski, no šī brīža līdz 2040. gada beigām noslēgtajos aizdevuma līgumos tiks norādītas atmaksas summas un ilgums un šie aizdevumi tiks kādu dienu atmaksāti, ir pietiekami norādīt, ka valsts garantiju faktiskais ilgums varētu tikt pagarināts arī uz laiku pēc 2040. gada un nezināmas maksimālās summas apmērā, kura potenciāli varētu būt lielāka par Konsorcija pašreizējo parādu, taču apstrīdētajā lēmumā nav sniegta nekāda informācija par šiem jautājumiem. Līdz ar to Komisijas rīcībā nav precīzu datu par valsts garantijās ietvertā atbalsta ilgumu un maksimālo summu.

137 Tādējādi ir jākonstatē, ka Komisijas veiktā valsts garantiju un līdz ar to arī šajās valsts garantijās ietvertā atbalsta pārbaude attiecībā uz to ierobežoto raksturu laikā un summas apmērā nav pietiekama un pilnīga.

138 Ciktāl apstrīdētā lēmuma 134. apsvērumā Komisija ir uzskatījusi, ka valsts garantijas un citas ekonomiskās priekšrocības, tostarp nodokļu priekšrocības, ko Konsorcijs var saņemt, ir ierobežotas ar faktisko parāda atmaksas periodu, Komisijas pārbaudes trūkumi, it īpaši šī sprieduma 129. punktā konstatētie, attiecas arī uz Dānijas nodokļu atbalstu.

139 Šie trūkumi ir papildu norāde, ka, analizējot valsts garantiju saderību ar iekšējo tirgu, Komisija ir saskārusies ar nopietnām grūtībām, kas Komisijai būtu radījis pienākumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru. Tādējādi ceturtais iebildums ir jāapmierina.

4) Par pirmo, piekto un sesto iebildumu attiecībā uz pārbaudes nepietiekamo un nepilnīgo raksturu saistībā ar attiecīgi valsts garantiju atbalsta elementa skaitlisko izteiksmi, atbalsta pasākumu nepieciešamību un samērīgumu un, visbeidzot, "izsvēršanas" kritēriju

140 Otrās daļas pirmais iebildums ir par to, ka Komisija neesot noteikusi vai neesot pietiekami noteikusi valsts garantijās ietvertā atbalsta apmēru, lai gan šāda skaitliskā izteiksme esot nepieciešama atbalsta nepieciešamības un samērīguma vērtējumā. Piektais iebildums ir par to, ka Komisija neesot pietiekami pārbaudījusi valsts garantiju un nodokļu priekšrocību nepieciešamību un samērīgumu. Sestais iebildums galvenokārt ir par to, ka Komisija neesot "izsvērusi" attiecīgā atbalsta pozitīvo ietekmi attiecībā uz noteiktā kopīgo interešu mērķa sasniegšanu un līdz ar to tā negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Šīs kļūdas attiecoties gan uz valsts garantijām, gan uz Dānijas nodokļu atbalstu.

141 Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu "atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu".

142 Ir jāatgādina, ka, runājot par atkāpi no vispārējā principa par valsts atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, kas ir ietverts LESD 107. panta 1. punktā, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē šauri (skat. spriedumu, 2014. gada 9. aprīlis, Grieķija/Komisija, T-150/12, nav publicēts, EU:T:2014:191, 146. punkts un tajā minētā judikatūra).

143 No judikatūras izriet, ka Komisija var atzīt atbalstu par saderīgu ar LESD 107. panta 3. punktu tikai gadījumā, ja tā var konstatēt, ka atbalsts veicina kāda no norādītajiem mērķiem sasniegšanu, ko uzņēmums normālos tirgus apstākļos nevarētu panākt pats ar saviem līdzekļiem. Citiem vārdiem sakot, nevar tikt ļauts dalībvalstīm veikt maksājumus, kas uzlabotu uzņēmuma, kurš saņem atbalstu, finansiālo stāvokli, ja šis uzlabojums nav nepieciešams, lai sasniegtu LESD 107. panta 3. punktā norādītos mērķus (skat. spriedumu, 2009. gada 14. janvāris, *Kronoply*/Komisija, T-162/06, EU:T:2009:2, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

144 Samērīguma princips prasa, lai Savienības iestāžu tiesību aktos noteiktie pasākumi būtu piemēroti konkrēta mērķa sasniegšanai un nepārsniegtu šajā ziņā vajadzīgo pasākumu robežas (spriedums, 1986. gada 18. septembris, Komisija/Vācija, 116/82, EU:C:1986:322, 21. punkts). Samērīguma princips kā Savienības tiesību vispārējs princips ir jebkura Savienības iestāžu akta, tostarp lēmumu, ko Komisija pieņem kā konkurences iestāde, tiesiskuma kritērijs (skat. spriedumu, 2014. gada 8. aprīlis, *ABN Amro Group*/Komisija, T-319/11, EU:T:2014:186, 75. punkts un tajā minētā judikatūra). Atbilstoši judikatūrai nevar tikt apstiprināts tāds atbalsts, kuram ir raksturojumi, īpaši attiecībā uz tā apmēru, kuru ierobežojošā ietekme pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai ar atbalsta palīdzību varētu sasniegt LESD atzītos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 14. janvāris, *Kronoply*/Komisija, T-162/06, EU:T:2009:2, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).

i) Par pirmo iebildumu saistībā ar valsts garantijās ietvertā atbalsta elementa noteikšanu

145 Pirmā iebilduma ietvaros prasītājas apgalvo, ka Komisijai esot bijis pienākums veikt no valsts garantijām izrietošā atbalsta elementa apmēra noteikšanu saskaņā ar 2008. gada paziņojuma par valsts atbalstu garantiju veidā 4.1. un 4.2. punktu. Tās uzskata, ka valsts garantiju atbalsta elementa apmēra noteikšana esot bijis nepieciešams priekšnoteikums šo garantiju nepieciešamības un samērīguma vērtējumā.

146 Komisija atgādina, ka 2008. gada paziņojums par valsts atbalstu garantiju veidā nav piemērojams *ratione temporis* šajā gadījumā minētajam valsts atbalstam, jo tā norāda, ka tas tika piešķirts 1992. gadā. Tā uzskata, ka atbalsta apmēra noteikšana neesot nepieciešamais priekšnoteikums tā nepieciešamības un samērīguma analīzē un ka, ņemot vērā, ka tā bija secinājusi, ka minētais atbalsts ir nepieciešams un samērīgs attiecīgā projekta finansēšanas mērķa sasniegšanai tā laika situācijā, nebija jānosaka atbalsta apjoms, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas. Turklāt tā norāda, ka atbilstoši pašam 2008. gada paziņojumam par valsts atbalstu garantiju veidā, lai pārbaudītu, vai atbalsts ir uzskatāms par saderīgu saskaņā tikai ar vienu konkrētu atbrīvojumu, atbalsta elementa apmērs ir jāizsaka kvantitatīvi.

147 Vispirms ir jākonstatē, ka ar pirmo iebildumu prasītājas nepārmet Komisijai no valsts garantijām izrietošā atbalsta summas apmēra galīga un precīza aprēķina neesamību, bet gan no valsts garantijām izrietošā atbalsta elementa noteikšanas, proti, metodes, kura ir jāievēro, aprēķinot garantijas atbalsta apmēru, neesamību vai nepietiekamību. Tāpat ir jāpārbauda, vai valsts garantijās ietvertā atbalsta apmēra noteikšana, proti, ar garantijām saistītā atbalsta elementa noteikšana, bija nepieciešama tā saderīguma vērtējumā, un – apstiprinošas atbildes gadījumā – ir jānoskaidro, vai Komisija apstrīdētajā lēmumā ir pietiekami skaidri noteikusi šī atbalsta elementa apmēru.

148 Tāpat ir jāatgādina, ka, it īpaši ņemot vērā, ka LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir interpretējams šauri, Komisijai bija jānoskaidro, vai valsts garantijās ietvertais atbalsts un Dānijas nodokļu atbalsts bija nepieciešams un samērīgs ar mērķi, kas šajā gadījumā bija pastāvīgā savienojuma *IPCEI* projekta īstenošana. Turklāt Komisija to nav apstrīdējusi.

149 Pirmkārt, ir jānorāda, ka, lai kādas arī būtu šajā gadījumā piemērojamās materiālo tiesību normas *ratione temporis*, noskaidrot, kā noteikt garantijā ietverto atbalsta elementu, proti, noskaidrot atbalsta elementa noteikšanas metodi, bez pienākuma norādīt precīzu gala aprēķinu, – pretēji tam, ko apgalvo Komisija, – ir nepieciešams priekšnosacījums, lai novērtētu minētā atbalsta nepieciešamību un samērīgumu.

150 Saskaņā ar šī sprieduma 144. punktā minēto judikatūru atbalsta samērīguma novērtēšana nozīmē, ka ir jāizvērtē, vai tas aprobežojas ar minimumu, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu LESD 107. panta 3. punktā noteikto dažādo atkāpju mērķus, un tas nozīmē, ka ir jānoskaidro, cik lielā mērā attiecīgais atbalsts ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzīto mērķi, un tātad ir jānoskaidro, kā sākotnēji ir aprēķināmi atbalsta elementi.

151 Ir jāuzsver, ka tas atbilst judikatūrai, kurā ir atzīts, ka nevienā Savienības tiesību normā nav noteikts, ka Komisijai, uzdodot atgūt ar iekšējo tirgu nesaderīgu atbalstu, būtu jānorāda precīza atgūstamā atbalsta summa, un kurā ir atzīts, ka pietiek, ja Komisijas lēmumā ir ietvertas norādes, kas tā adresātam pašam ļauj bez īpašām grūtībām noteikt šo summu (spriedumi, 2005. gada 12. maijs, Komisija/Grieķija, C-415/03, EU:C:2005:287, 39. punkts, un 2007. gada 18. oktobris, Komisija/Francija, C-441/06, EU:C:2007:616, 29. punkts).

152 Šajā sakarā Komisijas arguments par to, ka pat no 2008. gada paziņojuma par valsts atbalstu garantiju veidā 4.1. punkta formulējuma attiecībā uz "vispārīgiem noteikumiem" "garantijām, kas ietver atbalsta elementu" izrietot, ka apmēra noteikšana ir lietderīga, tikai lai pārbaudītu, vai atbalsts ir uzskatāms par saderīgu saskaņā ar kādu no "īpašiem atbrīvojumiem", nevis saskaņā ar LESD 107. panta 3. punktu, ir jānoraida, ciktāl šajā kontekstā jēdziens "īpašais atbrīvojums" attiecas uz LESD 107. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktā paredzētajiem atbrīvojumiem.

[..]

ii) Par piekto iebildumu saistībā ar valsts atbalsta nepieciešamību un samērīgumu

[..]

184 Treškārt, prasītājas būtībā apgalvo, ka Komisija neesot pārbaudījusi, vai Konsorcijam sniegtā atbalsta apmērs pārsniedz nepieciešamo izvirzītā mērķa sasniegšanai. Šajā sakarā apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā ietvertais apgalvojums par to, ka ar valsts garantijām, kuras sedz Konsorcija parādu pilnā apmērā, saistītais atbalsts un no nodokļu priekšrocībām izrietošais atbalsts, ņemot vērā pastāvīgā savienojuma projekta raksturu un lielumu, ir samērīgi un ierobežoti ar nepieciešamo minimumu, neesot atbalstāms. Tāpat tās būtībā apgalvo paziņojuma par *IPCEI* 30. punkta pārkāpumu.

185 Komisija apstrīd savas pārbaudes nepietiekamību un uzskata šo argumentāciju par nepamatotu. Vispirms tā atgādina, ka atbalsta elementa apmēra noteikšana neesot nepieciešams priekšnoteikums atbalsta nepieciešamības un samērīguma vērtējumā. Pēc tam tā norāda, ka prasītājas neesot pierādījušas, ka uzņēmums bez valsts atbalsta būtu varējis uzbūvēt tādu infrastruktūras projektu kā tas, kas tiek aplūkots šajā lietā. Turklāt nepastāvot neviens pierādījums, kas norādītu uz to, ka attiecīgais projekts būtu varējis tikt īstenots ar mazāku atbalstu. Valsts garantiju izvēle tieši esot ļāvusi nodrošināt, ka atbalsts ir daudz mazāks nekā gadījumā, ja Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste būtu piešķīrušas Konsorcijam subsīdijas vai aizdevumus. Turklāt Zviedrijas un Dānijas valdību uzņemtās saistības esot ļāvušas novērst situāciju, kad garantijas kļūtu nelietderīgas un nesamērīgas. Visbeidzot

attiecībā uz apgalvoto paziņojuma par *IPCEI* 30. punkta pārkāpumu Komisija uzsver, ka pat tad, ja šī tiesību norma būtu piemērojama, ko tā turklāt apstrīd, tā neuzliekot pienākumu visos gadījumos veikt iekšējās peļņas normas aprēķinu. Šajā gadījumā neskaidrības esot bijušas tādas, ka detalizētie aprēķini nebūtu ieviesuši cita veida skaidrību, salīdzinot ar tās vērtējumu.

186 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā ir noteikts, ka, ņemot vērā pastāvīgā savienojuma raksturu un lielumu, izvēlētajā finansēšanas struktūrā ietvertais atbalsts sastāv no divām valsts garantijām, kuras pilnā apmērā sedz Konsorcija parādu, un ka arī nodokļu priekšrocības ir uzskatāmas par samērīgām un ierobežotām ar nepieciešamo minimumu. Komisija turpat 129. apsvērumā ir arī uzsvērusi, ka "jebkurš cits pastāvīgā savienojuma finansēšanas veids rezultētos šajā pašā projektā, bet ar nopietnu risku [Dānijas Karalistei un Zviedrijas Karalistei] saistībā ar lielākām finansēšanas izmaksām", un ka, "piemēram, [ja pēdējās minētās] būtu piešķirušas Konsorcijam kapitālieguldījumus vai aizdevumus, būtu pastāvējis risks, ka kopējais slogs abu valstu budžetiem būtu bijis lielāks un tādējādi kopējās projekta izmaksas būtu bijušas augstākas". Komisija tāpat ir uzsvērusi, ka līdz šim neviena no garantijām nav izmantota un nepastāv neviena norāde par to, ka Konsorcijs nebūtu spējīgs izpildīt savas saistības nākotnē.

187 Vispirms no šī sprieduma 167., 114. un 137. punkta it īpaši izriet, ka ar valsts garantijām saistītā atbalsta apmēra nenoteikšana, būvniecības un ekspluatācijas posmu nenošķiršana un pietiekami precīzas ar valsts garantijām saistītā atbalsta ierobežošanas summas un laika ziņā neesamība jau norāda uz to, ka valsts garantiju saderības ar iekšējo tirgu analīze nebija pietiekama.

188 Tāpat prasītājas pamatoti apgalvo, ka Komisija arī nav pārbaudījusi, vai to pašu rezultātu būtu bijis iespējams sasniegt ar mazāku atbalstu, piemēram, ierobežotas garantijas prēmijas formā, ierobežojot garantijas tā, lai tās segtu mazāk par 100 % no katra segtā parāda summas, ierobežojot valsts garantiju ilgumu vai noskaidrojot, vai atbalsta intensitāte ir ierobežota ar nepieciešamo minimumu. Šāda analīze apstrīdētajā lēmumā nav veikta.

189 Apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā ietvertais apgalvojums par to, ka ar valsts garantijām, kuras sedz Konsorcija parādu pilnā apmērā, saistītais atbalsts un no nodokļu priekšrocībām izrietošais atbalsts, ņemot vērā tikai pastāvīgā savienojuma projekta raksturu un lielumu, esot samērīgi un ierobežoti ar nepieciešamo minimumu, šķiet nepietiekams un nav atbalstāms. Ir jāatgādina, ka, runājot par atkāpi no vispārējā principa par valsts atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, kas ir ietverts LESD 107. panta 1. punktā, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē šauri (skat. spriedumu, 2014. gada 9. aprīlis, Grieķija/Komisija, T-150/12, nav publicēts, EU:T:2014:191, 146. punkts un tajā minētā judikatūra).

190 Komisija pamatoti apgalvo, ka, lai pārbaudītu, vai atbalsta summa nepārsniedz nepieciešamo minimumu, lai atbalstāmais projekts būtu pietiekami rentabls, paziņojuma par *IPCEI* 30. punktā norādītā prasība veikt iekšējās peļņas normas aprēķinu hipotētiskā scenārija neesamības gadījumā ir norādīta tikai kā "piemērs". Tomēr pienākums "pārbaudīt, vai atbalsta summa nepārsniedz nepieciešamo minimumu, lai atbalstāmais projekts būtu pietiekami rentabls", ir vienīgi šajā gadījumā piemērojamā vispārējā samērīguma principa izpausme. Taču ir jākonstatē, ka Komisijas veiktā pārbaude, lai noskaidrotu, vai ar valsts garantijām saistītais atbalsts bija ierobežots ar nepieciešamo minimumu, nav pietiekama.

191 Visbeidzot apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā sniegtais pamatojums attiecībā uz to, ka tiešāku atbalsta formu izmantošana būtu palielinājusi slogu Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes budžetam un tātad – kopējās projekta izmaksas, un attiecībā uz to, ka neviena no garantijām līdz šim brīdim nav izmantota, pēc sava rakstura nav tāds, ar ko varētu tikt kliedētas šaubas attiecībā ar to, ka ar valsts garantijām saistītais atbalsta elements kā tāds bija ierobežots ar nepieciešamo minimumu. Pirmkārt, "slogs" Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes "budžetam" un "projekta kopējās izmaksas" ne vienmēr ir līdzvērtīgs garantiju atbalsta elementam. Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā nav pietiekami norādīts, kā aprēķināms ar valsts garantijām saistītā atbalsta elements, un no minētā izriet, ka

Konsorcijam piešķirtais atbalsts nav summas un ilguma ziņā pietiekami ierobežots, pat ņemot vērā uzņemtās saistības. Tādējādi, lai arī tiešākas atbalsta formas, iespējams, būtu varējušas veidot lielāku atbalstu nekā valsts garantijas, no apstrīdētā lēmuma neizriet, ka ar valsts garantijām saistītais atbalsts kā tāds bija ierobežots ar nepieciešamo minimumu, lai sasniegtu pastāvīgā savienojuma projekta visas Eiropas interesēs īstenošanas mērķi. Treškārt, ir jāatgādina, ka atbalsts tiek uzskatīts par piešķirtu garantijas izsniegšanas brīdī, nevis garantijas izmantošanas brīdī vai tad, kad tiek veikts maksājums saskaņā ar garantijas noteikumiem. Tāpēc apstāklim, ka līdz šim brīdim garantija nav izmantota, nav nozīmes valsts garantijās ietvertā atbalsta līdz iespējamam minimumam ierobežotā rakstura vērtējumā. Turklāt garantija tomēr var tikt izmantota un izraisīt valstij faktisku ienākumu zaudējumu, kas var būt vēl jo nozīmīgāks tādēļ, ka garantijas šajā lietā sedz 100 % no parādu summas, kuras ierobežojums nav zināms.

[..]

196 No minētā izriet, ka prasītājas ir pierādījusas nepietiekamu un nepilnīgu pārbaudi attiecībā uz attiecīgā atbalsta nepieciešamību un samērīgumu, kas atklāj nopietnas grūtības, saskaroties ar kurām Komisijai būtu bijusi jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra.

197 Tāpēc otrās daļas piektais iebildums ir jāapmierina.

[..]

iii) Par sesto iebildumu attiecībā uz pārbaudes saistībā ar Konsorcijam piešķirtā atbalsta negatīvo ietekmi uz konkurences izkropļojumu un tirdzniecību starp dalībvalstīm neesamību un attiecībā uz minēto atbalstu pozitīvās un negatīvās ietekmes savstarpējās izsvēršanas neesamību

200 Sestā iebilduma ietvaros prasītājas būtībā izvirza divus argumentus. Pirmkārt, tās apgalvo pārbaudes saistībā ar Konsorcijam piešķirtā valsts atbalsta negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm neesamību. Otrkārt, tās it īpaši norāda uz minēto atbalstu pozitīvās ietekmes attiecībā uz noteiktā kopīgo interešu mērķa sasniegšanu savstarpējās izsvēršanas ar negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm neesamību.

201 Prasītāju ieskatā Komisija apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā – tā vietā, lai pārbaudītu attiecīgā atbalsta ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, – esot kļūdaini pievērsusies ietekmei, ko citas atbalsta formas būtu radījušas Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes budžetam. Tās uzsver, ka "izsvēršanas" kritērijs starp atbalsta pozitīvo ietekmi uz *IPCEI* projekta īstenošanu un negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm būtu bijis jāpiemēro šajā lietā, jo tas ir noteikts Vispārējās tiesas spriedumā, 1998. gada 25. jūnijs, *British Airways* u.c./Komisija (T-371/94 un T-394/94, EU:T:1998:140, 283. punkts), un pēc tam ietverts gandrīz visās vadlīnijās, tostarp paziņojuma par *IPCEI* 26. un 40.–44. punktā.

202 Komisija apstrīd šo argumentāciju un būtībā norāda, ka izsvēršanas kritērijs izriet no LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta formulējuma attiecībā uz atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, bet nav uzskatāms par parastu kritēriju saderības pārbaudei atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam. Lai gan paziņojumā par *IPCEI* izsvēršanas kritērijs ir minēts, Komisija uzskata, ka tas šajā gadījumā *ratione temporis* nav piemērojams.

203 Pirmkārt, ar savu argumentāciju prasītājas pārmet Komisijai, ka tā saderības pārbaudes ietvaros neesot analizējusi attiecīgā atbalsta ietekmi saistībā ar konkurences izkropļojumu un tirdzniecību Savienībā.

204 No judikatūras izriet, ka ekonomiskie vērtējumi LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanā, kur Komisijai ir plaša rīcības brīvība, ir jāveic Savienības mērogā, un tas nozīmē, ka Komisijai ir pienākums izvērtēt atbalsta ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību Savienībā (skat. spriedumu, 1998. gada 25. jūnijs, *British Airways* u.c./Komisija, T-371/94 un T-394/94, EU:T:1998:140, 282. punkts un tajā minētā judikatūra).

205 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, "ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm". Runājot par atkāpi no vispārējā principa par valsts atbalstu nesaderību ar iekšējo tirgu, kas ir ietverts LESD 107. panta 1. punktā, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē šauri (skat. spriedumu, 2014. gada 9. aprīlis, Grieķija/Komisija, T-150/12, nav publicēts, EU:T:2014:191, 146. punkts un tajā minētā judikatūra).

206 Tāpat jau ir nospriests, ka Komisijai LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta īstenošanā ir plaša rīcības brīvība, kuras īstenošana ir saistīta ar ekonomiska un sociāla rakstura apsvērumu novērtējumu, kas jāveic Savienības kontekstā (spriedums, 2014. gada 12. decembris, *Banco Privado Português* un *Massa Insolvente do Banco Privado Português*/Komisija, T-487/11, EU:T:2014:1077, 83. punkts).

207 Līdz ar to Komisijai ir pienākums izvērtēt atbalsta ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību Savienībā, veicot savus ekonomiskos vērtējumus LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanas kontekstā. Tas turklāt atbilst pastāvīgajai judikatūrai (skat. spriedumu, 1995. gada 6. jūlijs, *AITEC* u.c./Komisija, no T-447/93 līdz T-449/93, EU:T:1995:130, 136., 137., 141. un 142. punkts un tajos minētā judikatūra).

208 Šajā lietā nav strīda par to, ka Komisija neveica šo pārbaudi. Apstrīdētā lēmuma 129. apsvērumā Komisija ir izvērtējusi citu atbalsta formu (kapitālieguldījumi, valsts aizdevumi) iespējamo ietekmi uz projekta kopējām izmaksām un Dānijas Karalistes uz Zviedrijas Karalistes budžetiem, bet vispār nav apsvērusi attiecīgā atbalsta ietekmi uz konkurences situāciju vai tirdzniecību Savienībā. Tādējādi prasītājas, šķiet, galvenokārt ir sūdzējušās par to, ka attiecīgie atbalsti ļaujot Konsorcijam noteikt mākslīgi zemu maksu par pastāvīgā savienojuma izmantošanu.

209 Līdz ar to sestais iebildums attiecībā uz Konsorcijam piešķirtā atbalsta ietekmes uz konkurences izkropļojumu un tirdzniecību starp dalībvalstīm pārbaudes neesamību ir jāapmierina.

210 Otrkārt, runājot konkrēti par atbalsta pozitīvās un negatīvās ietekmes savstarpējas izsvēršanas neesamību, 1970. gada 25. jūnija spriedumā Francija/Komisija (47/69, EU:C:1970:60, 7. punkts) Tiesa ir nospriedusi, ka, lai novērtētu, vai atbalsts ietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas ir pretēji kopējām interesēm, ir jāpārbauda, vai nav traucēts līdzsvars starp ieinteresēto uzņēmumu slogu, no vienas puses, un labumu, kas izriet no attiecīgā atbalsta piešķiršanas, no otras puses. Vispārējā tiesa ir secinājusi, ka Komisijai valsts atbalsta ietekmes pārbaudes ietvaros, kā tā pati turklāt norādījusi Četrpadsmitajā ziņojumā par konkurences politiku (1984, 143. lpp., Nr. 202) ir jāveic izsvēršana starp atbalsta pozitīvo un tā negatīvo ietekmi uz tirdzniecības nosacījumiem un neizkropļotas konkurences saglabāšanu (spriedums, 1998. gada 25. jūnijs, *British Airways* u.c./Komisija, T-371/94 un T-394/94, EU:T:1998:140, 282. un 283. punkts).

211 Lai gan tā tika norādīts lietā saistībā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ir jākonstatē, ka nepieciešamība "izsvērt" sagaidāmo pozitīvo ietekmi saistībā ar LESD 107. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktā noteikto mērķu sasniegšanu un atbalsta negatīvo ietekmi saistībā ar konkurences izkropļojumu un ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ir tikai samērīguma principa un LESD 107. panta 3. punktā noteikto atbrīvojumu šauras interpretācijas principa izpausme.

212 Turklāt, ja tiktu pieļauts, kā to piedāvā Komisija, ka šāda izsvēršana būtu veicama tikai dažu LESD 107. panta 3. punktā minēto atbrīvojumu gadījumā, bet citu atbrīvojumu gadījumā tā nebūtu veicama, tas būtu līdzvērtīgi atzīšanai, ka dažu LESD 107. panta 3. punktā noteikto mērķu gadījumā atbalsts varētu tikt atzīts par saderīgu pat tad, ja tā pozitīvā ietekme attiecībā uz mērķa sasniegšanu būtu mazāka nekā tā negatīvā ietekme saistībā ar konkurences izkropļojumu un tirdzniecību. Šāda rakstura interpretācija veidotu asimetriju LESD 107. panta 3. punktā noteikto dažādo atbrīvojumu starpā, kas būtu pretrunā valsts atbalsta noteikumu lietderīgai iedarbībai.

213 Pilnības labad ir jānorāda, ka apstāklis, ka paziņojumā par *IPCEI* šis kritērijs ir minēts 26. punktā un 4.2. punktā "Pārmērīgu konkurences izkropļojumu novēršana un izsvēršanas kritērijs", skaidri norāda, ka Komisija pati to uzskata par piemērojamu saderīguma vērtējumā, kas veicams atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, iespēja, ka paziņojums par *IPCEI* nebūtu *ratione temporis* piemērojams, neatspēko konstatējumu par to, ka izsvēršanas kritērijs ir piemērojams *ratione materiae* attiecībā uz atbalstu, kas paredzēts *IPCEI* īstenošanai saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

214 Tātad ir jānoraida Komisijas arguments par to, ka izsvēršanas kritērijs neesot piemērojams veiktajai analīzei atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam.

215 Šajā lietā Komisija ir norādījusi, ka esot skaidrs, ka atbalsta negatīvā ietekme uz konkurenci aprobežojas ar pakalpojuma ieviešanu, kas aizvieto tradicionāli pastāvošos prāmju pakalpojumus pāri Zundam, bet ka Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste uzskatīja, ka labāka savienojuma esamība ir Savienības kopējās interesēs un ka līdz ar to atbalsta pozitīvā ietekme skaidri pārsniedz negatīvo ietekmi. Tomēr ir jākonstatē, ka šāda argumentācija neizriet no apstrīdētā lēmuma, un no tā izriet Komisijas pārbaudes šajā sakarā neesamība.

216 Līdz ar to otrās daļas sestais iebildums attiecībā uz attiecīgā atbalsta pozitīvās un negatīvās ietekmes izsvēršanas neesamību arī ir jāapmierina, jo šāds trūkums norāda uz nopietnu grūtību pastāvēšanu.

217 Noslēgumā, pat neesot vajadzībai lemt par 2008. gada paziņojuma par valsts atbalstu garantiju veidā un paziņojuma par *IPCEI* piemērošanu *ratione temporis*, no ceturtā pamata otrās daļas izriet, ka Konsorcijam piešķirtā atbalsta samērīguma pārbaude nav pietiekama un pilnīga, ciktāl Komisija, pirmkārt, nav noskaidrojusi valsts garantiju izmantošanas nosacījumu pastāvēšanu; otrkārt, nav spējusi tās sākotnējās pārbaudes gaitā noteikt valsts garantijās ietverto atbalsta elementu; treškārt, nav pārbaudījusi darbības atbalsta darbības izmaksu segšanai iespējas pastāvēšanu; ceturtkārt tai nav bijis zināms ne attiecīgā atbalsta summas, ne precīzs tā ilguma ierobežojums; piektkārt, tās rīcībā nav bijusi pietiekama informācija, lai pierādītu, ka ar valsts garantijām saistītais atbalsts un ar Dānijas nodokļu atbalstu saistītais atbalsts bija ierobežoti ar nepieciešamo minimumu *IPCEI* īstenošanai, un, sestkārt, nav pārbaudījusi nedz attiecīgā atbalsta ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, nedz arī izvērtējusi tā pozitīvo un negatīvo ietekmi. Līdz ar to ir jākonstatē, ka, analizējot attiecīgā atbalsta saderību, Komisija ir saskārusies ar nopietnām grūtībām, kas Komisijai būtu radījis pienākumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru.

c) Secinājums par ceturto pamatu saistībā ar Konsorcijam piešķirto valsts atbalstu

218 Ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, it īpaši tos, kas ir ietverti šī sprieduma 81.–83. un 217. punktā, ir jāsecina, ka pastāv objektīvu un savstarpēji saskanīgu norāžu kopums, kuras norāda, ka Komisija apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā nav spējusi pārvarēt visas šajā lietā identificētās nopietnās grūtības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 25. novembris, *Ryanair*/Komisija, T-512/11, nav publicēts, EU:T:2014:989, 106. punkts).

219 Šādos apstākļos Komisijai bija jāsāk formālā izmeklēšanas procedūra, savācot visus atbilstošos pierādījumus, lai pārbaudītu visus apstrīdētos jautājumus un ļautu prasītājām un citām ieinteresētajām personām iesniegt savus apsvērumus šajā procedūrā.

220 Līdz ar to, balstoties uz ceturto pamatu saistībā ar ieinteresēto personu procesuālo tiesību pārkāpumu, apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, jo tajā nav celti iebildumi attiecībā uz Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes Konsorcijam piešķirtajām valsts garantijām un Dānijas nodokļu atbalstu.

[..]

Par tiesāšanās izdevumiem

329 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzināt prasītāju tiesāšanās izdevumus.

330 Turklāt atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

1) **Atcelt Eiropas Komisijas 2014. gada 15. oktobra lēmumu C(2014) 7358 *final*, ciktāl ar to ir nolemts necelt iebildumus attiecībā uz Dānijas Karalistes *Øresundsbro Konsortiet* piešķirto nodokļu atbalstu saistībā ar aktīvu vērtības samazināšanos un zaudējumu pārcelšanu un Dānijas Karalistes un Zviedrijas Karalistes *Øresundsbro Konsortiet* piešķirtajām valsts garantijām**.

2) **Prasību pārējā daļā noraidīt.**

3) **Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina *HH Ferries I/S*, *HH Ferries Helsingor ApS* un *HH Ferries Helsingborg AB* tiesāšanās izdevumus.**

4) **Dānijas Karaliste un Zviedrijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

Berardis Spielmann Csehi

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 19. septembrī.

[Paraksti]

[..]